

Εκδήλωση για την Παλαιστίνη με το διεθνές κίνημα BDS – Πέμπτη, 16.11.2023, στον Ελεύθερο Κοινωνικό Χώρο αλτάι

Την Πέμπτη, 16.11.2023, στον Ελεύθερο Κοινωνικό Χώρο αλτάι (Θεμιστοκλέους 65, στον πεζόδρομο) θα πραγματοποιηθεί εκδήλωση/ανοιχτή συζήτηση με την Fiona Ben Chekroun, υπεύθυνη για την εκστρατεία του διεθνούς κινήματος BDS (Μποϊκοτάζ, Απόσυρση Επενδύσεων και Κυρώσεις) στην Ευρώπη.

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ
Διεθνές κίνημα BDS

Εκδήλωση/ανοιχτή συζήτηση για τις δράσεις του κινήματος

Ομιλήτριες
Fiona Ben Chekroun
εκπρόσωπος του Διεθνούς Κινήματος BDS (BNC)
Μαριέπα Σιμεγιάτου
μέλος της πρωτοβουλίας BDS Greece

Πέμπτη, 16/11/2023, 19:30
Ε.Κ.Χ. αλτάι
Θεμιστοκλέους 65 (στον πεζόδρομο)

BDS **GREECE**

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
ΙΣΟΤΗΤΑ

Η καλεσμένη θα εστιάσει στις δράσεις που μπορούν να αναληφθούν από οργανώσεις, συνδικαλιστικές ενώσεις εργατών, ναυτεργάτες, αλλά και από όλες και όλους μας ώστε να ασκηθεί πίεση και να

σταματήσει τώρα η γενοκτονία που συντελείται στη Γάζα.

Από την ίδρυσή του το κράτος του Ισραήλ επιβάλλει μια εμπόλεμη κατάσταση στην Παλαιστίνη γεμάτη αναρίθμητα εγκλήματα πολέμου, με την Δυτική Όχθη και τη λωρίδα της Γάζας να υφίστανται αποκλεισμό και τους κατοίκους της Γάζας να υπόκεινται σε μέτρα φυλετικού διαχωρισμού, τα οποία επιδεινώνονται συνεχώς. Εδώ και δεκαετίες παρακολουθούμε την Δύση να στέκεται ξεκάθαρα στο πλευρό του Ισραήλ είτε κάνοντας τα στραβά μάτια μπροστά στην επιχειρούμενη γενοκτονία εναντίον των Παλαιστίνιων, είτε με διακρατικές συμμαχίες, είτε με προπαγάνδα υπέρ του Ισραήλ, παρουσιάζοντάς το μόνιμα σε στάση άμυνας και δικαιολογώντας ανά τα χρόνια διάφορες μαζικές σφαγές, επιθέσεις σε αμάχους και γυναικόπαιδα.

Από την πλευρά του, το ελληνικό κράτος έχει εγκρίνει σύμβαση για την αγορά πυραύλων spike από το Ισραήλ αξίας 400 εκατομμυρίων Ευρώ. Οι πύραυλοι αυτοί είναι οι ίδιοι που χρησιμοποιούνται για να βομβαρδίζονται σπίτια στη Γάζα. Φέρουν την ένδειξη “αντιαρματικοί”, μόνο που δεν έχουν δομικαστεί ποτέ σε άρματα μάχης, αλλά σε σπίτια Παλαιστινίων. Απέναντι σε αυτό που συμβαίνει, έχουμε ευθύνη να υψώσουμε τις φωνές μας ώστε να επιβληθεί στρατιωτικό εμπάργκο στο Ισραήλ: να μην πουλάμε όπλα στο Ισραήλ, να μην αγοράζουμε όπλα από το Ισραήλ και να μην αφήσουμε τη διέλευση των όπλων που στέλνονται στο Ισραήλ διαμέσου της ελληνικής επικράτειας

Από τη θέση που βρισκόμαστε, στεκόμαστε στο πλευρό της Παλαιστίνης που αντιστέκεται στον αφανισμό της. Αντιστεκόμαστε στον πόλεμο και την καταστροφή και απαιτούμε να σταματήσει ΤΩΡΑ η σφαγή της Παλαιστίνης και το απαρτχάιντ στη Γάζα από το Ισραήλ.

Την εισήγηση εκ μέρους του Ελεύθερου Κοινωνικού Χώρου αλτάι θα κάνει η Μαριέττα Σιμεγιάτου, που συμμετέχει στην πρωτοβουλία BDS Greece.

Το Κίνημα για Μποϊκοτάζ, Απόσυρση Επενδύσεων και Κυρώσεις

(BDS) είναι ένα παλαιστινιακό κίνημα για ελευθερία, δικαιοσύνη και ισότητα. Το BDS υποστηρίζει την απλή αρχή ότι οι Παλαιστίνιοι έχουν τα ίδια δικαιώματα με την υπόλοιπη ανθρωπότητα.

Είναι ένα κίνημα που αντιτίθεται σε κάθε μορφή ρατσισμού (συμπεριλαμβανομένου του αντισημιτισμού και της ισλαμοφοβίας) το οποίο στρέφεται ενάντια σε επίσημους θεσμούς και κρατικές ή επιχειρηματικές επιλογές και επ' ουδενί ενάντια σε πρόσωπα ή ταυτότητες. Στηρίζεται στη διαπίστωση ότι το παλαιστινιακό ζήτημα παραμένει ένα από τα πιο επείγοντα προβλήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον πλανήτη και διαιωνίζεται με ευθύνη όσων κυβερνήσεων και οργανισμών συμπράττουν με το κράτος του Ισραήλ.

BDS Greece

Ιστοσελίδα: www.bdsgreece.net

Επικοινωνία: info@bdsgreece.net

Facebook: www.facebook.com/bdsgrc/

Twitter: @BDSGreece

**1973-2023: ΝΑ ΣΠΑΣΟΥΜΕ ΤΟΝ
ΚΥΚΛΟ ΤΗΣ ΥΠΟΤΑΓΗΣ – Πορεία
17 Νοέμβρη (Θεσσαλονίκη)**

φαινόμενο. Οι μηχανισμοί του Κράτους και των Αγορών θα πρέπει να είναι οι μόνοι που να μπορούν να ορίσουν το πώς θα ζήσουμε, σύμφωνα πάντα με τις ορέξεις τους.

Αυτό το ειδικό πλαίσιο της καταστολής που έχει δημιουργηθεί, έχει κάνει το κοινωνικό σύνολο να ζει με τον φόβο, την εσωτερίκευση, τον ατομικισμό κι εν τέλει με μόνη αντίδραση τον ολοένα και μεγαλύτερο κοινωνικό κανιβαλισμό. Η ανάθεση, απότοκο του κυρίαρχου συστήματος και οι αυταπάτες που δημιουργεί -Δεξιά και Αριστερά- μέσω των εκλογικών διαδικασιών, το μόνο που σπέρνουν συνεχώς είναι όλο και πιο τεράστια απογοήτευση, που αρκετές φορές οδηγεί στην συντηρητικοποίηση, πέρα από την παραίτηση από τον πολιτικό βίο. Αν κάτι πρέπει να γίνει όλο και πιο σαφές, δεν είναι η ηττοπάθεια. Η συμμετοχή στα πολιτικά δρώμενα δεν αφορά μόνο τις 2 Κυριακές των εκλογών κάθε 4 χρόνια, αλλά ενυπάρχει σε όλες τις πτυχές της καθημερινότητας. Κι εκεί βρίσκεται και αναπλάθεται συνεχώς η άλλη εναλλακτική για το τι ζωή θέλουμε.

Μπροστά στη διαρκώς καλπάζουσα απογοήτευση των από τα κάτω, οφείλουμε να αναδείξουμε τις αιχμές και τα περιεχόμενα αγώνα, πέρα και αντίθετα από τα κυρίαρχα αφηγήματα που επικρατούν. Η κοινωνία, τα κινήματα, δημιουργούν τις δικές τους απελευθερωτικές δυναμικές, χωρίς να εγκλωβίζονται σε δίπολα, πολώσεις και εκτός φυσικά των ορίων της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας. Η κοινωνική αυτενέργεια, όπως αναδείχθηκε στις πυρκαγιές και στις πλημμύρες, οι μαζικές απεργίες και πορείες για τα εγκλήματα του Κράτους και των εταιρειών, δείχνουν πως ο δρόμος της Αντίστασης χτίζεται συνεχώς και δεν κάθεται σε ησυχία, παρά την γενικευμένη καταστολή.

Γίνεται όλο και πιο φανερό πως τα δεινά που βιώνουμε τα προκαλεί ο κύκλος της υποταγής που φέρνει την ανάθεση στο επίκεντρο για όλα τα προβλήματα μας. Και σε αυτό δεν υπάρχει γυρισμός, ούτε ψευτοδιλήματα πλέον. Άμα δεν χαράξουμε δρόμους δημιουργικής αντίστασης και αυτοοργάνωσης πέρα από το υπάρχον τότε αυτός ο κύκλος θα διαιωνίζεται και θα καταλήγουμε στην παραίτηση από κάθε τι που αφορά τις ζωές μας. Γιατί αν υπάρχει κάτι να μας υπενθυμίζει η επέτειος της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, αυτό είναι ότι:

1973: Εκεί που όλα μοιάζαν αδύνατα, γίναν δυνατά

2023: Εκεί που όλα φαίνονται δυνατά, να τολμήσουμε το αδύνατο

Ο κόσμος αλλάζει με εξεγέρσεις

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ-ΑΥΤΟΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

Πορεία για τα 50 χρόνια από την εξέγερση του Πολυτεχνείου:
17:00, Πολυτεχνείο-Α.Π.Θ.

Αντιεξουσιαστική Κίνηση Θεσσαλονίκης – Ελεύθερος Κοινωνικός
Χώρος Σχολείο

Από τότε και για πάντα, κάτω η εξουσία – Πορεία 17 Νοέμβρη (Ιωάννινα)

Οι εξεγέρσεις του
σήμερα: γραφικότητα ή
αναγκαιότητα;

ΑΠΟ ΤΟΤΕ ΚΑΙ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ
ΚΑΤΩ Η ΕΞΟΥΣΙΑ

ΠΟΡΕΙΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ | 6:00 μ.μ.
ΠΛΑΤΕΙΑ ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ, ΔΟΜΠΟΛΗ
ΧΕΙΡΟΝΟΜΙΑ ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Πενήντα χρόνια μετά την εξέγερση του Πολυτεχνείου, έχουμε

φτάσει σε μια εποχή που η διεκδίκηση θεωρείται γραφική. Ο νεοφιλελευθερισμός έχει σαρώσει τις προηγούμενες ιδεολογικές αντιπαλότητες κι έχει δημιουργήσει μια ασφυκτική καθημερινότητα που κάνει τον κόσμο να αποδρά από την πολιτική. Η συμμετοχή στα κοινά φαντάζει μακρινή και η πίστη στη συλλογική αντίσταση σβήνει. Αυτή η ηττοπάθεια και η αίσθηση αδυναμίας οδηγούν σε μια παθητικότητα, ακόμα και απέναντι σε σοκαριστικά γεγονότα, κάτι που, με τη σειρά του, κλείνει το υποκείμενο στην ιδιωτική του σφαίρα, κάνοντάς το να αναζητά λύσεις για τον εαυτό του. Πολλές φορές αυτό πηγάζει από την πλήρη αδιαφορία για το κοινωνικό σύνολο. Υπάρχουν όμως και οι περιπτώσεις που το άτομο νιώθει παγιδευμένο και προσπαθεί να ξεφύγει, έχοντας χάσει κάθε ελπίδα και μην ξέροντας τι άλλο να κάνει. Κοινός παρονομαστής στις δυο περιπτώσεις είναι η πεποίθηση ότι δεν υπάρχει εναλλακτική, ότι ο νεοφιλελευθερισμός έχει νικήσει. Σε όλα αυτά, ο κρατικός μηχανισμός λειτουργεί κατευναστικά, υποσχόμενος επιδόματα, δίνοντας προκλητικές εγγυήσεις για εξορθολογισμό και βελτίωση των υποδομών, οι οποίες έρχονται μόνο μετά από κάποιο τραγικό συμβάν, αποτέλεσμα της κακής διαχείρισης και της κρατικής αδιαφορίας. Ας πάρουμε για παράδειγμα τα Τέμπη. Οι κινητοποιήσεις εκείνης της περιόδου ήταν από τις πιο δυναμικές των τελευταίων ετών. Δεν έδειξαν, ωστόσο, την εξεγερσιακή διάθεση άλλων εποχών. Αυτή η κατάσταση φανερώνει μια έλλειψη συνολικής θεώρησης και μια αδυναμία να ξεφύγουμε από τα δίπολα. Αντί η απογοήτευση να μας ωθεί στο να πάρουμε την κατάσταση στα χέρια μας, βρισκόμαστε να ζητάμε από το κράτος να κάνει καλύτερα τη δουλειά του.

Ιστορική συνέχεια

Η νοητή γραμμή που ενώνει τα κινήματα των τελευταίων πενήντα ετών με την εξέγερση του Πολυτεχνείου είναι η διαρκής συμμετοχή όλων μας σε διαδικασίες και αγώνες. Αυτή η σύνδεση διαρκώς τείνει να χάνεται, διαρκώς παλεύουμε να την κρατήσουμε ζωντανή. Έχει κάποιο νόημα η σύνδεση αυτή; Υπάρχει όντως ή προσπαθούμε να την εφεύρουμε με το ζόρι; Ας μην ξεχνάμε ότι η εξέγερση του Πολυτεχνείου αποτέλεσε ένα παράδειγμα ισχυρής

απάντησης μιας μειοψηφίας σε έναν πιο ισχυρό αντίπαλο. Μπορεί ο δικός μας αντίπαλος να μην είναι η Χούντα, αλλά πλέον ζούμε και σε μια ιστορική στιγμή που δε χρειάζεται μια Χούντα για να ζούμε σε καθεστώς ανελευθερίας.

Παρά την επίφαση δημοκρατίας στην οποία ζούμε, πολλά στοιχεία του τότε καθεστώτος παραμένουν ενεργά και σήμερα. Η αστυνομία έχει δολοφονήσει τρεις Ρομά τα τελευταία δυο χρόνια. Οι μετανάστες ζουν σε απάνθρωπες συνθήκες, στοιβαγμένοι σε καμψς περικυκλωμένα από φράχτες και ελεγχόμενα από κάμερες σε κάθε γωνία. Ο ρατσισμός δίνει και παίρνει σε όλα τα περιβάλλοντα: στην εργασία, στην κατοικία, στο δημόσιο χώρο, στην εκπαίδευση, καθώς οι μετανάστες θεωρούνται «εισβολείς» και «απολίτιστοι». Η αστυνομία ενισχύεται διαρκώς με νέες προσλήψεις και αναβάθμιση εξοπλισμού. Βρίσκεται παντού και καταστέλλει βίαια. Η ακροδεξιά συσπειρώνεται γύρω από νέα μορφώματα και η ρητορική της ξαναεμφανίζεται στο δημόσιο λόγο. Η ενημέρωση είναι απόλυτα ελεγχόμενη, με τα ΜΜΕ να εξυπηρετούν ξεκάθαρα τα συμφέροντα των χορηγών τους και να βάζουν πλάτη στη δολοφονική πολιτική του κράτους.

Ψωμί – Παιδεία – Ελευθερία – Κάτω το ΝΑΤΟ

Πόσο μακριά βρισκόμαστε από αυτές τις διεκδικήσεις; Το κόστος ζωής έχει γονατίσει τα περισσότερα νοικοκυριά της χώρας. Δουλεύουμε όλη μέρα για να ελπίζουμε στο επίδομα πετρελαίου και το καλάθι του νοικοκυριού προκειμένου να καλύψουμε τις βασικές μας ανάγκες. Για κάθε άπιαστο είδος βγάζουν κι ένα γελοίο pass, επιβραβεύοντάς μας που δε διαμαρτυρόμαστε. Η Παιδεία βαδίζει με γοργά βήματα προς την ιδιωτικοποίηση. Κάποια πτυχία εξισώνονται με απολυτήρια λυκείου, άλλα θεωρούνται άχρηστα αν δεν ακολουθούνται από πανάκριβα μεταπτυχιακά. Σε κάποια σχολεία πέφτουν τα ταβάνια, ενώ κάποιες σχολές πλημμυρίζουν όταν βρέχει. Ξεσπάνε σκάνδαλα παρακολουθήσεων και κατασκοπευτικού υλικού ("Predator"). Η τεχνολογία συνιστά αναγκαιότητα στη ζωή μας, αλλά η χρήση της χωρίς να παραβιαστούν τα προσωπικά μας δεδομένα είναι αδύνατη. Η υπόσταση του ατόμου ως πολίτη δεν υπάρχει: είμαστε

αναλώσιμες μηχανές παραγωγής και καταναλωτές. Παράλληλα, η χώρα μας εμπλέκεται άμεσα στους πολεμικούς σχεδιασμούς του ΝΑΤΟ, παραχωρώντας την 112 πτέρυγα μάχης της Ελευσίνας και ενεργοποιώντας τη βάση της Σούδας, μετατρέποντας έτσι την Ελλάδα σε αφετηρία για τον πόλεμο στη Μέση Ανατολή, για να δώσουμε απλά το πιο πρόσφατο παράδειγμα.

Ενέργεια: ένα επίκαιρο παράδειγμα

Εδώ και αρκετά χρόνια έχει ξεκινήσει ένας σχεδιασμός μετατροπής της Ελλάδας σε μπαταρία της Ευρώπης. Ερευνητικά έργα σε στεριά και θάλασσα στοχεύουν στην εκμετάλλευση κάθε ενεργειακού πόρου, είτε με παραδοσιακά μέσα, κάνοντας εξορύξεις, είτε μέσω «πράσινων» επιλογών. Σε όλα αυτά τα πρότζεκτ, η Ελλάδα υπογράφει συμβάσεις ξεπουλήματος, αδιαφορώντας για τις περιβαλλοντικές καταστροφές, τον αφανισμό των ντόπιων πληθυσμών, την αποκατάσταση του φυσικού τοπίου και τις επιθυμίες των κατοίκων. Να σημειώσουμε, βέβαια, ότι αυτοί οι σχεδιασμοί δεν εγγυώνται κανένα όφελος για τη χώρα. Παράδειγμα είναι ο Πρίνος που εδώ και δεκαετίες δεν έχει επιφέρει καμία ελάφρυνση στον πληθυσμό της Καβάλας. Ο Πρίνος, μάλιστα αποτέλεσε μία από τις πιο σκανδαλώδεις παραχωρήσεις-ξεπουλήματα της Χούντας. Η Χούντα εξυπηρέτησε με κάθε τρόπο το μεγάλο Κεφάλαιο, όπως για παράδειγμα τον Ωνάση, με τον οποίο είχε υπογράψει σύμβαση για την εγκατάσταση διυλιστηρίων στα Μέγαρα. Οι Μεγαρείς, τότε, υπερασπιζόμενοι τον τόπο τους ενάντια στη λεηλασία της φύσης, στάθηκαν απέναντι στο καθεστώς, το οποίο, φυσικά, συντάχθηκε με τον μεγάλο εθνικό ευεργέτη. Κάτι μας λέει ότι η εικόνα της λεηλασίας της φύσης, της εξυπηρέτησης των ισχυρών από την πλευρά του καθεστώτος και της κοινωνίας, από την άλλη, να προσπαθεί μόνη της να αντισταθεί στην καταστροφή, δεν έχει αλλάξει και πολύ μέσα στα χρόνια.

Το αντιεξουσιαστικό πρόταγμα

Μέσα στον τελευταίο αιώνα, τα παραδοσιακά αντικαπιταλιστικά αφηγήματα απέτυχαν να δώσουν λύση στα διαιωνιζόμενα προβλήματα της ανθρωπότητας. Σε πολλές περιπτώσεις, κατέληξαν στον

κρατικό καπιταλισμό, με τη φτώχεια, τον πόλεμο και τον περιορισμό της ελευθερίας να παραμένουν. Και στη χώρα μας, φυσικά, κάθε «προοδευτική» και «φιλολαϊκή» πολιτική μέσα στα μεταπολιτευτικά χρόνια πρόδωσε τις ελπίδες των ανθρώπων. Στο σήμερα οι «ειδικοί της επανάστασης» παραγκωνίζονται, καθώς οι σύγχρονες εξεγέρσεις υιοθετούν την οριζοντιότητα και την αντιιεραρχία. Οι Κούρδοι της Ροζάβα και οι Ζαπατίστας της Τσιάπας δομούν τις κοινότητές τους με αυτά τα χαρακτηριστικά. Τα Κίτρινα Γιλέκα στη Γαλλία και η εξέγερση του 2019 στη Χιλή δεν περίμεναν κάποιο μανιφέστο για να βγουν στο δρόμο και να διεκδικήσουν μια αξιοπρεπή ζωή. Ο προσανατολισμός αυτών των εξεγέρσεων δόθηκε κατά την εξέλιξή τους, όχι εκ των προτέρων.

Η αντίσταση στον τεμαχισμό κάθε κοινωνικού δεσμού και στον ανθρωπότυπο του μοναχικού ιδιώτη θα έρθει μόνο μέσα από συλλογικές διαδικασίες. Πρώτο βήμα είναι η συνάντηση στο δημόσιο χώρο που σαρώνεται από το Κεφάλαιο. Τα εργαλεία για την οικοδόμηση των κοινωνιών μας, οφείλουμε να τα εφεύρουμε εμείς, μέσα από τις διαδικασίες και τους χώρους μας. Κανένα Κοινωνικό Κράτος δε θα μας σώσει. Η διαρκής επίκλησή του εντείνει την αίσθηση ότι είμαστε αδύναμοι-ες απέναντι σε ένα θεσμό ανίκητο και αδιαμφισβήτητο. Το Πολυτεχνείο μας θυμίζει ότι η εξέγερση δεν περιμένει τις ευνοϊκότερες συνθήκες για να ξεσπάσει. Εκεί που νομίζεις ότι όλα είναι μια προσχεδιασμένη ρουτίνα, ότι όλα έχουν προαποφασιστεί για εσένα χωρίς εσένα, μια μειοψηφία έρχεται να σου θυμίσει ότι η διεκδίκηση δεν είναι γραφική και ότι ο δρόμος προς την ελευθερία είναι συλλογικός.

ΔΕΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΜΕ

ΔΕΝ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ

ΠΑΙΡΝΟΥΜΕ ΤΙΣ ΖΩΕΣ ΜΑΣ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΜΑΣ

Χειρονομία Αντιεξουσιαστική Κίνηση

ΜΠΑΤΣΟΙ ΓΕΜΙΣΑΤΕ ΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΜΑΣ ΜΕ ΑΙΜΑ! – Πορεία Τρίτη 14/11 6:00 μ.μ. στην Περιφέρεια Ηπείρου

ΜΠΑΤΣΟΙ ΓΕΜΙΣΑΤΕ
ΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΜΑΣ ΜΕ
ΑΙΜΑ

ΠΟΡΕΙΑ

ΤΡΙΤΗ 14 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ | 6:00 μ.μ.
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΧΕΙΡΟΝΟΜΙΑ ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ★

Μεσάνυχτα Σαββάτου 11 Νοεμβρίου στη Βοιωτία. Ένας 17χρονος Ρομά πέφτει νεκρός ύστερα από καταδίωξη από αστυνομικούς. Για άλλη μια φορά όπλο μπάτσων στρέφεται εναντίον ενός Ρομ, υπό συνθήκες που “ακόμη ερευνώνται”.

Το θύμα μαζί με άλλα παιδιά της ηλικίας του επέβαιναν σε αυτοκίνητο το οποίο έτρεχε με μεγάλη ταχύτητα. Ως αιτία της καταδίωξης παρουσιάζεται η μη συμμόρφωση σε σήμα της αστυνομίας για ακινητοποίηση. Οι συνεπιβάτες μιλούν για βίαιη επίθεση στον 17χρονο και για απευθείας πυροβολισμό ο οποίος και του αφαίρεσε τη ζωή. Σύγχυση μας προκαλεί η ασυμφωνία των ανακοινώσεων των αστυνομικών

πηγών που τη μία κάνουν λόγο για αδιευκρίνιστες συνθήκες και την άλλη για εκपुरσοκρότηση του όπλου κατά τη διάρκεια «ελέγχου υψηλού κινδύνου» από Ο.Π.Κ.Ε.. Δεν υπάρχει κανένας υψηλότερος κίνδυνος όμως από μία ανεξέλεγκτη αστυνομία, από έμμισθους δολοφόνους που αποφασίζουν ποια ζωή είναι άξια να βιωθεί, εκτελούν ωθούμενοι από ρατσιστικά κριτήρια και με την αλαζονεία της ατιμωρησίας που τους εξασφαλίζουν η κυβέρνηση και ο κρατικός μηχανισμός. Μέσα από την ασφάλεια και τη θεσμική κάλυψη αυτή βρίσκουν την ευκαιρία να ασκούν εξουσία, να αυθαιρετούν, να τραμπουκίζουν, γιατί όχι να βασανίζουν, και να δολοφονούν αθώους πολίτες κατά το δοκούν. Την επικινδυνότητα του σώματος αυτού φρόντισε να ενισχύσει η κυβέρνηση τα προηγούμενα χρόνια προσλαμβάνοντας και τοποθετώντας παντού ολοένα και περισσότερους ανεκπαίδευτους μπάτσους και εξοπλίζοντάς τους συνεχώς.

Δυστυχώς δε μας ξαφνιάζουν οι ρατσιστικές τακτικές των μπάτσων. Το τραγικό αυτό περιστατικό ξυπνά μνήμες από την ανθρωποκτονία του 18χρονου Νίκου Σαμπάνη από σφαίρες αστυνομικών σε καταδίωξη πριν δύο χρόνια στο Πέραμα και του 16χρονου Κώστα Φραγκούλη πέρσι. Μέσα σε τρία χρόνια μετράμε τρεις νεκρούς Ρομ, από καταδίωξεις της αστυνομίας. Οι τρεις αυτές δολοφονίες βγήκαν στην επιφάνεια καθώς αποτελούν ακραίες εκφάνσεις βίας. Μπορούμε να αναλογιστούμε πόσες άλλες περιπτώσεις πιο ήπιας καταστολής και βίας ενάντια σε μειωνοτικές ομάδες συγκαλύπτονται καθημερινά ή ακόμα χειρότερα νομιμοποιούνται στις συνειδήσεις της κοινωνίας λόγω προκαταλήψεων και με τη βοήθεια των Μ.Μ.Ε. που τις συντηρούν.

Αν υπάρχει κάτι που δεν πρέπει να επιτρέψουμε, αυτό είναι η απόπειρα νομιμοποίησης της θανατηφόρας κρατικής βίας στη συλλογική συνείδηση, μόνο και μόνο επειδή το θύμα ανήκε στην κοινότητα των Ρομά. Ας μην ξεχνάμε πως σε τέτοιες περιπτώσεις η εθνοτική ταυτότητα του θύματος, χρησιμοποιείται συχνά ως συνώνυμο του κλέφτη-κακοποιού και εν τέλει της απειλής έτσι ώστε οι ρόλοι να αντιστρέφονται με το θύμα να βρίσκεται στη θέση του θύτη. Αν υπάρχει κάτι ακόμα πιο τραγικό

από τη δολοφονία ενός νέου ανθρώπου αυτό είναι το απροκάλυπτο ρατσιστικό μίσος εκ μέρους της ευρύτερης κοινωνίας. Με αφορμή το περιστατικό αυτό αναδύεται μια κατάσταση όπου οι προκαταλήψεις απέναντι στις μειονότητες υπερτερούν του φόβου για την κρατική αυθαιρεσία, αν αυτός υπήρξε ποτέ, ενώ παράλληλα δικαιολογούν την ωμή βία και το θάνατο. Η επιθετικότητα αυτή και το μίσος στρέφονται πάντα κατά των πιο αδύναμων και πιο φτωχών αυτής της κοινωνίας.

Δε νιώθουμε καμία ασφάλεια όταν οι μπάτσοι σκοτώνουν! Καταδικάζουμε την κρατική βία!

ΝΑ ΜΗ ΣΥΝΗΘΙΣΟΥΜΕ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ- ΝΑ ΑΝΤΙΣΤΑΘΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΚΡΑΤΙΚΗ ΒΙΑ

**Πορεία Τρίτη 14/11 6:00 μ.μ. στην Περιφέρεια Ηπείρου
Χειρονομία- Αντιεξουσιαστική Κίνηση**

Βιβλιοπαρουσίαση/Συζήτηση : Πριν γίνουμε πουλιά

Το Σάββατο 4 Νοέμβρη ανοίγουμε μια πολύπλευρη κουβέντα για την ψυχική υγεία με αφετηρία το βιβλίο της Βιβλιο

ΠΡΙΝ ΓΙΝΟΥΜΕ ΠΟΥΛΙΑ

ΕΝΑ ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΦΗΓΗΜΑ

«Η Αλεξάνδρα, η Ναταλία, ο Αχιλλέας, η Βανέσα, η Μαγδαληνή, ο Κώστας, ο Παύλος και η Ζωή πέρασαν σαν τα πουλιά από εδώ, σταμάτησαν για λίγο και ύστερα πέταξαν μακριά...»

Ένα ποιητικό αφήγημα της συγγραφέως, που ακολουθεί τη διαδρομή μιας νέας γυναίκας -της ίδιας- με διπολική διαταραχή από την πρώτη διάγνωση και αγωγή στην αμφιβολία, την άρνηση, την απόπειρα αυτοκτονίας, την εισαγωγή σε ψυχιατρική κλινική, τη συνειδητοποίηση μιας παράξενης -αλλά τελείως πραγματικής- εσωτερικής και εξωτερικής πραγματικότητας, τα φάρμακα, τη γνωριμία με άλλους ασθενείς, τη μικρή κοινωνία και τους

χαρακτήρες που την αποτελούσαν, την αναπάντεχη “κανονικότητα” της ζωής και των σχέσεών τους εκεί, την έξοδο, την επάνοδο στην “ανοιχτή” κοινωνία, τον στιγματισμό, τις δυσκολίες προσαρμογής, την απομάκρυνση φίλων και εραστών, την προσπάθεια συνειδητοποίησης και επαναπροσδιορισμού ισορροπιών και διαχείρισης του δευτερογενούς κοινωνικού και ψυχικού φορτίου που ακολουθεί την ίδια την ασθένεια. (Από την παρουσίαση στο οπισθόφυλλο του βιβλίου)

θα μιλήσουν:

Ναταλία Δεδουσοπούλου – Συγγραφέας

Σταμάτης Πάρχας – Μικρές Εκδόσεις

Θεόδωρος Μεγαλοικονόμου – Ψυχίατρο

Ελεύθερος κοινωνικός χώρος Αλιμούρα

Ανακοίνωση/Κάλεσμα **Αντιεξουσιαστικής Κίνησης** **Αθήνας – Η ΚΑΘΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΑΧΗ**

Η καθοριστική μάχη Αντίσταση ή αντιπολίτευση;

Το Κίνημα στην σύγχρονη συγκυρία

Με την απόδραση της πολιτικής έχουμε και την ταυτόχρονη απόδραση της κοινωνίας από το δημόσιο χώρο και από κάθε συμμετοχική διαδικασία. Αυτός είναι ο σημαντικότερος λόγος της καταστροφικής τροχιάς που διαγράφει αυτός ο κρατικός, διαχειριστικός, ρεαλισμός.

Αν και παραμένει ηγεμονικός όσον αφορά το σύνολο των δομών του εποικοδομήματος, είναι βέβαιο ότι εάν παραμείνει αχαλίνωτος, δεν θα αφήσει τίποτα όρθιο.

Το συμπέρασμα όμως που αφορά όλους εμάς είναι ότι σε έναν κόσμο κυριαρχίας και εξατομίκευσης, διάλυσης κάθε δεσμού και της επικράτησης του ρεαλισμού χυδαιότητας, τα καταφύγια παλαιών αφηγημάτων, γενικεύσεων, και λαϊκισμών είναι απολύτως αναποτελεσματικά.

Με άμεσα, πρακτικά επίδικα, όπως είναι στην υπάρχουσα συγκυρία, τα κρατικά εγκλήματα στα Τέμπη και στην Πύλο, ο φράχτης του Έβρου, η διαχείριση των πυρκαγιών και των πλημμυρών, οι εξορύξεις, το ενεργειακό και η ακρίβεια, το εργασιακό, η λαίλαπα της ανάπτυξης, η καταστολή και η οικολογική κρίση μπορούμε να διερευνούμε τις προτάσεις εξόδου.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

•Κιουπκιολής Αλέξανδρος

(Αν. Καθηγητής, Τμ. Πολιτικών Επιστημών)

•Πατσάκης Φιλήμονας (Συγγραφέας)

•Τσιλιμαντός Γρηγόρης

(Ε.Κ.Χ. Respiro di Liberta)

•Χαριτάκης Κώστας

(Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης

στη ΒΙΟΜΕ-Αθήνας)

Σάββατο 11/11 19:30 / Ατζάι
Θεμιστοκλέους 65, Εξάρχεια

ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΑΘΗΝΑΣ

Η συναίνεση που απέσπασε η εξουσία από τις δύο πρόσφατες εκλογικές αναμετρήσεις παρά την «προειδοποίηση» των Τεμπών, ενίσχυσε την πολιτική της διαχειρισσιμότητας ενός υπάρχοντος που είχε ήδη φτάσει στα όριά του.

Κοινή είναι πλέον η διαπίστωση ότι δεν πρόκειται απλά για μια εκλογική νίκη της Νέας Δημοκρατίας αλλά για πολιτική ηγεμονία που επεκτείνεται σε όλα τα κοινωνικά πεδία, αφού πρόκειται για επικράτηση του ρεαλισμού επί των παραδοσιακών αφηγημάτων κριτικής στο υπάρχον. Οι σημαντικές μέχρι τώρα εξελίξεις στον ΣΥΡΙΖΑ είναι χαρακτηριστικά αυτής της επέκτασης και επικράτησης της ηγεμονίας αυτού του συγκεκριμένου αποστεωμένου ρεαλισμού, ο οποίος έχει οικοδομηθεί δεκαετίες τώρα.

Η απόδραση της πολιτικής των κυβερνήσεων και η υποκατάστασή της από την κυβερνησιμότητα και την διαχειρισσιμότητα της πολιτικής του κεφαλαίου δημιουργούν ένα περιβάλλον ενός μονόδρομου κυβερνητικής τακτικής και μια πορεία προς έναν

δημοκρατικό «ολοκληρωτισμό». Το περιβάλλον αυτό συνιστά όμως και κατάληξη της ολοκλήρωσης της θεσμοποίησης του κόσμου του κεφαλαίου μέσω του κράτους σε κάθε πτυχή της ζωής και της κρατικής καταστολής, κάθε εναλλακτικής ως αντίθετης με την καπιταλιστική ανάπτυξη, στην οποία ομνύουν όλες οι δυνάμεις της αντιπροσώπευσης.

Με την απόδραση της πολιτικής έχουμε και την ταυτόχρονη απόδραση της κοινωνίας από το δημόσιο χώρο και από κάθε συμμετοχική διαδικασία. Αυτός είναι ο σημαντικότερος λόγος της καταστροφικής τροχιάς που διαγράφει αυτός ο κρατικός, διαχειριστικός, ρεαλισμός. Αν και παραμένει ηγεμονικός όσον αφορά το σύνολο των δομών του εποικοδομήματος, είναι βέβαιο ότι εάν παραμείνει αχαλίνωτος, δεν θα αφήσει τίποτα όρθιο.

Η Ακροδεξιά στροφή

Αυτός ο καπιταλιστικός ρεαλισμός έφερε και κάποια απόνερα που δεν μπορούν να μας αφήσουν αδιάφορους. Αντιθέτως. Η Ακροδεξιά στροφή αποτυπώνεται τόσο στον δημόσιο λόγο όσο και εντός των πολιτικών συστημάτων παγκοσμίως και ιδίως στην Ευρώπη. Το μέγεθος της στροφής αυτής πάντως μπορεί να αποτυπωθεί και με τα πρόσφατα εκλογικά αποτελέσματα. Πέρα από την ισχυροποίηση της ΝΔ, η οποία στην διακυβέρνησή της υιοθέτησε ακροδεξιά δόγματα και τα μετουσίωσε σε υπεύθυνη και σοβαρή κρατική πολιτική. Είδαμε πως μορφώματα σαν το κόμμα του Βελόπουλου, το κόμμα ΝΙΚΗ, το κόμμα Σπαρτιάτες, που στήριξε ο Κασιδιάρης μέσα από τη φυλακή, και άλλες ακροδεξιές παρατάξεις πήραν πολύ μεγαλύτερα ποσοστά.

Όλες όμως αυτές οι εξελίξεις που εν πολλοίς είναι καθολικές, έχουν άμεση επίδραση και στο κίνημα αντίστασης το οποίο είναι υποχρεωμένο να κοιτάξει στα μάτια και να αντιμετωπίσει αυτόν τον κρατικό ρεαλισμό με νέους πολιτικούς όρους.

Το Κίνημα Αντίστασης και η Έξοδος

Από την άλλη μεριά, το κίνημα αντίστασης, μολονότι έχει γειωμένη δράση στον αισθητό κόσμο, αδυνατεί να απαντήσει πολιτικά στην ρεαλιστική καθεστωτική ηγεμονία, καταφεύγοντας συχνά και παρά την τεκμηριωμένη δράση του σε αφηγήματα και κατασκευές που έχουν χαθεί από το προσκήνιο και δεν πρόκειται να αναδυθούν ξανά. Αυτό ακριβώς το έλλειμμα καλούμαστε να καλύψουμε, αν και καινούργια προτάγματα έχουν κάνει την εμφάνισή τους αρκετά χρόνια τώρα. Ο νέος αντιεξουσιαστικός και αντικαπιταλιστικός διαφωτισμός είναι αυτός που πρέπει να πάρει φωτιά.

Το συμπέρασμα όμως που αφορά όλους εμάς είναι ότι σε έναν κόσμο κυριαρχίας της εξατομίκευσης, της διάλυσης κάθε δεσμού και της επικράτησης του ρεαλισμού ως χυδαιότητας, τα καταφύγια παλαιών αφηγημάτων, γενικεύσεων, και λαϊκισμών, είναι απολύτως αναποτελεσματικά.

Αυτή η συγκεκριμένη κοινωνική διαφοροποίηση επέτρεψε στην κοινοβουλευτική Δεξιά, όχι απλά μια εκλογική νίκη, αλλά και μια ιδεολογική και πολιτική ηγεμονία, που δεν είναι άλλη από την ψυχρή και ορθολογική διαχείριση του ρεαλισμού της κυριαρχίας του κεφαλαίου.

Οι αγώνες μας οφείλουν να εκδιπλωθούν ταυτόχρονα σε τρεις ομόκεντρους πολιτικούς κύκλους: (α) επανασυσπείρωση και ανασυγκρότηση των οργανώσεών μας σε προσαρμογή με τις νέες κοινωνικές συνθήκες, (β) ανασυγκρότηση του κινήματος με επίκεντρο την δικτύωση γύρω από ένα μεταβατικό πολιτικό πλαίσιο για την ανατροπή, και (γ) προετοιμασία για την μετατροπή των επερχόμενων εξεγέρσεων σε επαναστατική απειλή για την κυριαρχία.

Με άμεσα, πρακτικά επίδικα, όπως είναι στην υπάρχουσα συγκυρία, τα κρατικά εγκλήματα στα Τέμπη και στην Πύλο, ο φράχτης του Έβρου, η διαχείριση των πυρκαγιών και των πλημμυρών, οι εξορύξεις, το ενεργειακό και η ακρίβεια, το εργασιακό, η λαίλαπα της ανάπτυξης, η καταστολή και η οικολογική κρίση μπορούμε να διερευνούμε τις προτάσεις εξόδου. Επιθυμώντας να ανοίξουμε τη συζήτηση για την προοπτική του κινήματος αντίστασης στις σύγχρονες συνθήκες κυριαρχίας, οργανώνουμε εκδήλωση με τίτλο «Αντίσταση ή Αντιπολίτευση: Το Κίνημα στη Σύγχρονη Συγκυρία» στις 11 Νοέμβρη και ώρα 19:00 στον Ελεύθερος Κοινωνικός Χώρος «αλτάι»//Free Social Space "altai".

Αντιεξουσιαστική Κίνηση Αθήνας

ΟΠΟΥ ΔΕΝ ΦΤΑΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΝΑΖΙ,

ΦΤΑΝΕΙ Η ΕΛ.ΑΣ.

Το Σάββατο 28/10 πραγματοποιήθηκε αντιφασιστική συναυλία στο Νέο Ηράκλειο με αφορμή την πανευρωπαϊκή κάθοδο και μάζωξη νεοναζί απ' όλη την Ευρώπη που έχει καλεστεί για την Τετάρτη 01/11.

Παρά τον ασφυκτικό κλοιό της Ελληνικής Αστυνομίας, φασίστες έκαναν την εμφάνιση τους λίγο πριν την συναυλία. Επειδή, όμως, όπου δεν φτάνουν οι φασίστες, φτάνουν τα ΜΑΤ και τα ΟΠΚΕ, το μόνο που φρόντισαν να κάνουν ήταν να επιτεθούν με την γνωστή μανία τους σε αντιφασιστ(ρι)ες. Αποτέλεσμα μία 16χρονη συντρόφισσα να τραυματιστεί σοβαρά στο κεφάλι, από τα χτυπήματα και τα περιστατικά που κατά τύχη δεν έχουμε μέχρι τώρα μέχρι και νεκρό/ή, στη συνέχεια "να βρεθεί από την αστυνομία" και να μεταφερθεί υπό καθεστώς κράτησης σε κωματώδη κατάσταση στο νοσοκομείο.

Η συνέχεια γνωστή. Ένας οχετός ξεπλύματος κάθε πράξης της Ελληνικής Αστυνομίας στα Μ.Μ.Ε., μιλώντας για απλά επεισόδια με την αστυνομία, όπου η αστυνομία βρήκε στον δρόμο την 16χρομη τραυματισμένη. Μας χτυπάνε, έχουν την πλήρη εξουσία πάνω στα σώματα και στις ψυχές μας δηλαδή, και μετά παίζουν και με τη νοημοσύνη μας.

Ευτυχώς, η υγεία της 16χρονης συντρόφισσας καλυτέρευσε. Όμως, η αστυνομία δεν σταμάτησε εκεί, αφού κατέσχεσε προσωπικά αντικείμενα της, ενώ είχε τοποθετήσει άντρα της Ασφάλειας από πάνω της να την φρουρεί στο χειρουργείο (!!), παρότι του είχε ζητηθεί να αποχωρήσει από τους ίδιους τους γιατρούς.

Απ' την άλλη, ίσως, όμως, θα έπρεπε να λέμε κι ευχαριστώ στην Ελληνική Αστυνομία γι' αυτή την γενναία τους πράξη ηρωισμού. Βρήκαν μία 16χρονη χτυπημένη στον δρόμο κι αυτοί αντί να την χτυπήσουν ακόμα παραπάνω ή να την πάνε κατευθείαν σε κάποιο αστυνομικό τμήμα και να την παρατήσουν, την πήγαν στο Νοσοκομείο. Σε αντίθεση με άλλες περιπτώσεις, με πιο πρόσφατη την πτώση φοιτητή από την τσάντα της κατάληψης Ευαγγελισμού στο Ηράκλειο από ΜΑΤ και την κάλυψη του συμβάντος σε συνεργασία με τη διοίκηση του Νοσοκομείου, αφού του δόθηκε.. εξιτήριο τις πρώτες κιόλας ώρες καταλήγοντας σε κελί.

Σαν να μην έφταναν όλα αυτά, η επίθεση απ' το Κράτος και τα τσιράκια των φασιστών συνεχίζεται. Μόλις την επόμενη ημέρα κι ακόμα και τώρα, στήνεται μια άνευ προηγουμένου σκευωρία σε βάρος συντρόφων από τον Ρουβίκωνα που βρισκόντουσαν στην

περιφρούρηση της συναυλίας. Τους κατηγορούν για σωματική βλάβη στους.. φασίστες, διατάραξη κοινής ειρήνης και φθορά ξένης περιουσίας, ενώ το υλικό από κάμερες κλπ τους δείχνει ότι βρισκόντουσαν όλη αυτή την ώρα στην αντιφασιστική συναυλία, με τα μηχανάκια τους, μάλιστα, να κατάσχονται από τις κρατικές αρχές. Σε συνέχεια της σκευωρίας έχουν βγει οι ίδιες κατηγορίες για άλλα 7 μέλη του Ρουβίκωνα.

Η αστυνομική βία και οι πρακτικές αυτές καταδεικνύουν όλο και περισσότερο τον ρόλο της Ελληνικής Αστυνομίας. Δίπλα στους νεοναζί, στήνοντας άλλη μια σκευωρία σε αγαστή συνεργασία μαζί τους και με τα ΜΜΕ, που τρέχουν να καλύψουν οτιδήποτε κάνει η ΕΛ.ΑΣ. Και όταν λέμε οτιδήποτε εννοούμε οποιαδήποτε μαφιόζικη πρακτική και κύκλωμα είναι μπλεγμένα. Από κυκλώματα εμπορίας ανθρώπων-σωμάτων και ναρκωτικών, δολοφονίες μέχρι βασανισμούς και βιασμούς σε τμήματα, πέρα από τους ξυλοδαρμούς εκτός τμημάτων, έτσι επειδή δεν τους άρεσε η φάτσα σου ή είχες διαφορετικό χρώμα δέρματος.

Να σταθούμε εμπόδιο στην αστυνομική βία. Η κοινωνία που εθίζεται καθημερινά στην προπαγάνδα των ΜΜΕ, χρειάζεται να κατανοήσει ότι το επόμενο θύμα θα είναι η ίδια. Κι αν δεν κάνουμε κάτι γι' αυτό, για να σταματήσει, τότε θα αναρωτιόμαστε γιατί υπάρχει τόσος θάνατος και πόνος δίπλα μας και γιατί μας χτυπάνε και δεν μιλάει κανείς/καμία.Κι αυτή την απάντηση πρέπει να πάρουν -αστυνομία και φασίστες- και την Τετάρτη 01/11 στην φασιστομάζωξη που θα επιχειρήσουν να κάνουν στο Νέο Ηράκλειο.

Στηρίζουμε την σημερινή αντικατασταλτική πορεία: Δευτέρα 30/10, 19:00, Καμάρα

- ΚΑΜΙΑ ΣΠΙΘΑΜΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΟΥΣ ΦΑΣΙΣΤΕΣ**
- ΝΑ ΤΕΛΕΙΩΝΟΥΜΕ ΜΕ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΒΙΑ**
- ΚΑΜΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΣΤΗΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ-ΝΕΟΝΑΖΙ**
- ΚΑΜΙΑ ΔΙΩΞΗ ΣΤΟΥΣ/ΙΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥΣ/ΙΣΣΕΣ**

Αντιεξουσιαστική Κίνηση Θεσσαλονίκης

Palestine Movie Nights

Το τελευταίο διάστημα, τα μάτια όλου του κόσμου, μαζί και τα δικά μας, είναι στραμμένα στην Παλαιστίνη και σε όσα δραματικά συμβαίνουν εκεί. Ως σύμπτωμα των ημερών μας, ερχόμαστε συνεχώς σε επαφή με εικόνες καταστροφής, βομβαρδισμένες πόλεις, τραυματισμένους ανθρώπους, παιδιά να κλαίνε, ένοπλους να ρίχνουν στο ψαχνό καθώς σκρολλαουμε στο ίντερνετ, στο καναπέ, στο λεωφορείο ή στην τουαλέτα μας.

Και έτσι, καθώς το αίμα ξεχειλίζει απ' την οθόνη μας και εμείς μπουκνώνουμε θάνατο, δυσκολευόμαστε να πιστέψουμε ότι αυτά συμβαίνουν σε αληθινές πόλεις και πραγματικούς ανθρώπους σαν εμάς. Μάλλον, έτσι θέλουν να μας πείσουν οι υπεύθυνοι αυτής της κατάστασης, αποτυπώνοντας την Παλαιστίνη ως μια αποθήκη τρομοκρατών και παράπλευρων απωλειών.

Το τι συμβαίνει πραγματικά εκεί, πως βιώνει και πως διαμορφώνεται από αυτή την μακρόχρονη συνθήκη η παλαιστινιακή κοινωνία, είναι μάλλον αδύνατο να το συνειδητοποιήσουμε απ την θέση μας. Το ελάχιστο που μπορούμε να κάνουμε είναι να ακούσουμε τους ίδιους και τις ιστορίες που έχουν να πουν.

Ο κινηματογράφος ανέκαθεν υπήρξε ως ένα μέσο που οι άνθρωποι διηγούνται ιστορίες, μεταφέρουν καταστάσεις οπτικοποιούν τις αντιφάσεις των κοινωνιών και το περιεχόμενο των ψυχών τους. Έτσι, και το σινεμά απ' την Παλαιστίνη αποτελεί τρόπο και μέσο για τα ίδια τα υποκείμενα να εκφράσουν όλα αυτά που ζουν και βλέπουν γύρω τους, στην γλώσσα τους, με τους ανθρώπους τους, στους δρόμους των πόλεων τους σε μία κοινή όμως γλώσσα που όλοι μπορούμε να καταλάβουμε, ώστε να ταξιδέψει παντού και να μας φτάσει.

Γι' αυτό, παρουσιάζουμε αυτό το κινηματογραφικό αφιέρωμα με ταινίες παλαιστίνιων δημιουργών, για να βρεθούμε συλλογικά, να παρακολουθήσουμε διαφορετικές ιστορίες με κοινούς παρανομαστές, για ένα μέρος που το γυροφέρνει ο θάνατος αλλά

έχει ακόμη ζωή με φιλίες, έρωτες και γέλια.

Πρόγραμμα προβολών :

- Τετάρτη 1/11 – Tel Aviv on fire
- Δευτέρα 6/11 – Paradise now
- Δευτέρα 13/11 – Gaza mon amour
- Δευτέρα 20/11 – Omar

Σας περιμένουμε στον ελεύθερο κοινωνικό χώρο Αλιμούρα.

Αντιεϊδισμός και αντικαπιταλισμός

Του Παναγιώτη Τσιαμούρα

Παρά το γεγονός ότι κατά τις τελευταίες δεκαετίες φαίνεται να σημειώνονται πολλά και σημαντικά (από θεωρητική άποψη μάλιστα εξαιρετικά εκλεπτυσμένα) βήματα για την προστασία των μη ανθρώπινων πλασμάτων (π.χ. σχετική νομοθεσία, ένα κάποιο «ενδιαφέρον» της κοινής γνώμης για περιπτώσεις κακοποίησης), μολονότι οι συζητήσεις και οι δημοσιεύσεις που αφορούν τα δικαιώματα των ζώων πληθαίνουν, τα πανεπιστημιακά τμήματα των «σπουδών για τα ζώα» και των ανάλογων τμημάτων ηθικής πολλαπλασιάζονται, οι βίγκαν και οι χορτοφάγοι «ξεφυτρώνουν» σχεδόν παντού, εκεί που μέχρι πριν λίγο καιρό αντιμετωνίζονταν σχεδόν ως «σπάνιο παρασιτικό είδος», ενώ και οι διατροφικές επιλογές τους λαμβάνονται πλέον σοβαρά υπόψη από όλες τις πολυεθνικές εταιρείες που σέβονται τον εαυτό τους και την πελατεία τους, οι δράσεις διαμαρτυρίας των «φιλοζωικών» οργανώσεων γίνονται συνεχώς πιο αισθητές στους δημόσιους χώρους, *παρ' όλα αυτά* διαπιστώνουμε ότι οι συνθήκες ζωής των

μη ανθρώπινων πλασμάτων ελάχιστα έχουν βελτιωθεί πραγματικά, ως εάν ο αντιειδισμός να μη στάθηκε ικανός να αναπτύξει τις στρατηγικές και τις τακτικές εκείνες που θα συντελούσαν σε μία έστω μερική αλλαγή της υπάρχουσας οικονομικής-πολιτικής πραγματικότητας. Επιπροσθέτως και η εικόνα του αντιειδιστικού ακτιβισμού παρουσιάζεται θολή και συγκεχυμένη.

Τι να φταίει άραγε; Είναι αναμφίβολα αλήθεια ότι εκ μέρους του καπιταλιστικού συστήματος έχει ξεδιπλωθεί ένας παντοδύναμος και αποτελεσματικός μηχανισμός, ένα σύνολο στρατηγικών εξημέρωσης και αφομοίωσης των διάφορων προσεγγίσεων του ζητήματος των ζώων – κάτι εξάλλου που είχε συμβεί αρκετές φορές κατά το παρελθόν σε περιπτώσεις αμφισβήτησης της κυριαρχίας: από τη φάση του στιγματισμού και της καταπίεσης της διαφορετικής φωνής περνούσαμε σταδιακά στην κανονικοποίηση αυτής της φωνής, με την εξουδετέρωση των όποιων ανατρεπτικών στοιχείων της, στην αφομοίωσή της και στη μετατροπή της σε ένα ακόμη εμπόρευμα-θέαμα, με συνέπεια η ίδια η ποικιλόμορφη πραγματικότητα της κυριαρχίας να καθίσταται κάθε φορά άορατη και ό,τι απειλούσε το κυρίαρχο παράδειγμα τελικά όχι μόνο να μην το εκτοπίζει, αλλά να γίνεται μέρος του παραδείγματος. Εν προκειμένω υπάρχουν και εκείνοι που εναποθέτουν τις ελπίδες τους για κάποια μελλοντική λύση του προβλήματος των ζώων στο εργαστηριακό (συνθετικό ή καλλιεργούμενο) κρέας. Πρόκειται για βάσιμες ελπίδες ή μήπως σε τελική ανάλυση το πρόβλημα είναι βαθύτερο, δεν λύνεται με την απλή μετατόπισή του και δεν αφορά μόνο το είδος του κρέατος;

Εκείνο των ζώων εγείρει μία σειρά ερωτημάτων στα οποία δεν θα μπορούσαμε να απαντήσουμε, αν πρώτα δεν ξεκαθαρίσουμε τι είναι, αλλά και τι δεν είναι ο αντιειδισμός, τι επιδιώκει, πώς συνδέεται και πώς μπορεί και πρέπει να συνδεθεί με τα άλλα απελευθερωτικά κινήματα, να ενωθεί με άλλες φωνές. Γιατί είναι εξίσου αναντίρρητο πως ένα μερίδιο ευθύνης για το σημερινό τέλμα και για την απαξιωτική-χλευαστική στάση με την οποία το συντριπτικό κομμάτι της αριστεράς αντιμετωπίζει τον αντιειδισμό οφείλουμε να το καταλογίσουμε και στον ίδιο, σε

μία σειρά αδύναμων σημείων-ελαττωμάτων που τον διακρίνουν και έχουν ως συνέπεια άλλοτε την περιθωριοποίησή του, άλλοτε την αποδυνάμωσή του, άλλοτε τον αποκλεισμό του, άλλοτε –και ίσως το θλιβερότερο– την «ανάδειξή» του σε ένα λάιφ στάιλ φαινόμενο για «αδερφές», «ευαίσθητούληδες κουλτουριάρηδες» και για μικροαστούς που νοιάζονται για τα σκυλάκια και όχι για τους εργάτες, τους μετανάστες κλπ. Αν δεν περάσουμε από την κρησάρα της κριτικής την ταυτότητα του αντιειδισμού και αν προσδιοριστεί η φυσιογνωμία του, ούτε ο ίδιος θα αποκτήσει μία πραγματικά χειραφετητική –τόσο πολιτική όσο και ηθική– ορμή, ανάλογη εκείνης απελευθερωτικών κινημάτων του παρελθόντος, ούτε και οι άλλες αντιεξουσιαστικές φωνές θα είναι σε θέση να αντιληφθούν τη σημασία του.

Αν μία κριτική του ειδισμού απαντά τόσο στο έργο του Peter Singer (*Animal Liberation: A New Ethics for Our Treatment of Animals*, 1975· ελλ. μτφρ. Peter Singer, *Η απελευθέρωση των ζώων*, μτφ.-επιμ. Σταύρος Καραγεωργάκης, Αντιγόνη, 2010), όσο και σε εκείνο του Tom Regan (*The Case for Animal Rights*, 1983· βλ. επίσης το έργο που υπογράφουν από κοινού Peter Singer και Tom Regan, *Animal Rights and Human Obligations*, 1976), δηλαδή σε ό,τι θα μπορούσαμε να ονομάσουμε «αντιειδισμό πρώτης γενιάς», ωστόσο σε καμιά από τις δύο περιπτώσεις δεν μπορούμε να κάνουμε λόγο για μία «αντιειδιστική φιλοσοφία», αν με τη φράση αυτή εννοείται μία θεωρία η οποία να εξηγεί και πώς πρέπει να πολεμηθεί ο ειδισμός. Ούτε ο ένας ούτε ο άλλος μιλούν ποτέ για «αντιειδισμό», αν και δεν απουσιάζουν κάποια αντιειδιστικά χαρακτηριστικά. Με άλλα λόγια, καταγγέλλεται ο ειδισμός, αλλά πάντοτε εντός ενός τρόπου σκέψης που εδράζεται σε άλλες βάσεις: στην περίπτωση του Singer έχουμε τον ωφελιμισμό, σε εκείνη του Regan τη θεωρία των φυσικών δικαιωμάτων. Το στοιχείο που χαρακτηρίζει την αντιειδιστική σκέψη αυτής της «πρώτης γενιάς» είναι ότι θεωρεί τον ειδισμό μία ηθική ιδέα, που θα πρέπει να γκρεμιστεί με φιλοσοφική επιχειρηματολογία, και όχι μία πραγματική μορφή εκμετάλλευσης

που θεμελιώνεται σε συγκεκριμένες ιστορικές δομές κυριαρχίας του ανθρώπινου και μη ανθρώπινου είναι.

Ωστόσο από την οπτική του αντιειδισμού, όπως εδώ επιχειρούμε να τον σκιαγραφήσουμε, καθίσταται ολοένα και πιο σαφές ότι ο ειδισμός δεν συνιστά τόσο μία προκατάληψη, ένα απλό ζήτημα ηθικής φύσης, το οποίο θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί και με προσωπικές επιλογές, όσο αντιθέτως μία ιδεολογία που δικαιολογεί και επιβάλλει, κανονικοποιεί και φυσικοποιεί τις υλικές πρακτικές διαμελισμού όχι μόνο μη ανθρώπινων αλλά και ανθρώπινων σωμάτων, τις ιεραρχικές λογικές, τις κατηγοριοποιήσεις-ταξινομήσεις, ένα πυραμιδικό και αυτοαναφορικό σύστημα αξιών του όντος και προπαντός την έννοια της κυριαρχίας και της εκμετάλλευσης. Με άλλα λόγια, σκοπός μας είναι να ξεπεραστεί η ιδέα ότι ο ειδισμός συνιστά μία απλή ηθική προκατάληψη, και να δείξουμε πως αποτελεί μία ιδεολογία συνδεδεμένη με μία συγκεκριμένη ιστορική-κοινωνική στιγμή, με πρακτικές εκμετάλλευσης που απαντούν σε συγκεκριμένους τύπους κοινωνικής οργάνωσης. Από την άποψη αυτή ο αντιειδισμός περιλαμβάνει και την πάλη εναντίον της ανθρώπινης εκμετάλλευσης, βάσει της οποίας η κοινωνία αναδεικνύει τη λογική της κυριαρχίας σε συστατικό στοιχείο της, και επομένως δεν γίνεται πλέον αντιληπτός (μόνον) ως ένας ηθικός λόγος, αλλά πρωτίστως ως ένα πολιτικό κίνημα ριζικής κριτικής του υπαρκτού.

Αν ακολουθήσουμε το παράδειγμα πολλών χορτοφαγικών και ζωοφιλικών οργανώσεων του παρελθόντος και δεχτούμε ότι ο ειδισμός συνιστά μονάχα μία απλή ηθική προκατάληψη, είναι σαφές ότι στην περίπτωση αυτή η πάλη εναντίον του αφορά πρωτίστως ατομικές επιλογές και συνήθειες: «Πείσε όσους περισσότερους ανθρώπους μπορείς και ο κόσμος θα αλλάξει» – αυτό είναι το μότο κάθε κινητοποίησης ή δράσης ηθικού τύπου. Ως εάν η δουλεία, η πατριαρχία, η εκμετάλλευση, ο καπιταλισμός να αναδείχθηκαν λόγω της κακής βούλησης κάποιων κακών υποκειμένων και άρα δεν θα εμφανίζονταν, αν οι συγκεκριμένοι κάποιοι δεν παρασύρονταν από τον πειρασμό να πράξουν το κακό –

κατά συνέπεια διαδίδονται και διαιωνίζονται όχι ως δομικά στοιχεία ενός πολύπλοκου φαινομένου στην εκδήλωση του οποίου συμβάλλουν πολλές διαφορετικές αιτίες, μία εκ των οποίων είναι και η ατομική βούληση, σε κάθε περίπτωση πάντως όχι η πλέον αποφασιστική, αλλά ως απότοκα μιας εγκληματικής βούλησης, μιας προκατάληψης.

Συνοψίζοντας, αν γίνει αντιληπτός ως μία προκατάληψη ηθικής φύσης, ο ειδισμός θα μπορούσε να καταπολεμηθεί με την προσφυγή σε λογικά επιχειρήματα τα οποία θα αποσκοπούν, από τη μια, να ξεσκεπάσουν τον ανορθολογικό χαρακτήρα του και, από την άλλη, να πείσουν με το επίμονο κήρυγμα τα μεμονωμένα άτομα να αλλάξουν τον τρόπο ζωής τους και να αποκτήσουν ακόμη μεγαλύτερη προσωπική επίγνωση των αληθινών διαστάσεων της ζωικής οδύνης. Από μία ανάλογη προοπτική: α) η «πάλη» για την απελευθέρωση των ζώων θεωρείται κάτι ανεξάρτητο και ξεχωριστό από άλλους λόγους και άλλες πρακτικές κοινωνικής χειραφέτησης και β) ο «αντιειδισμός» συνίσταται σε μία σειρά μικρών βημάτων τα οποία υλοποιούνται σε συνεχή διάλογο –διάλογο γεμάτο υποχωρήσεις και ενδοτισμό– και με εκείνους ακριβώς τους θεσμούς που διατηρούν την εκμετάλλευση των μη ανθρώπινων ζώων.

Όλα αυτά υπαινίσσονται τη φιλελεύθερη ιδέα ότι η σύγχρονη Δύση είναι ουσιαστικά ο «καλύτερος όλων των δυνατών κόσμων», ο οποίος χρειάζεται μονάχα έναν κάποιο εξευγενισμό όσον αφορά τους τρόπους αντιμετώπισης των ζώων. Δεν είναι δύσκολο να αντιληφθούμε ότι από μία ανάλογη σκοπιά τα ζώα παραμένουν παθητικά υποκείμενα, έρμαια τόσο της αναμφίβολης και πανίσχυρης κυριαρχίας των μηχανών μας όσο και του αποικιοκρατικού βαθιά ανθρωποκεντρικού πατερναλισμού μας.

Μία ανάλογη οπτική δεν είναι σε θέση να δει –ή να της δώσει τη σωστή βαρύτητα– τη συστημική και δομική προέλευση της καταπίεσης και της εκμετάλλευσης των μη ανθρώπινων, όπως και των λιγότερο προνομιούχων, ζώων και επομένως να αναγνωρίσει την ανάγκη μιας πολιτικής προσέγγισης του ζητήματος. Μήπως όμως η βιομηχανική σφαγή των ζώων θα εξηγούνταν πληρέστερα με την ανάγκη και την επιθυμία ολοένα μεγαλύτερου κέρδους

ελάχιστων πολυεθνικών και με το γεγονός ότι αυτό το κέρδος απαιτεί την αναγωγή και τη μετατροπή της φύσης σε αντικείμενο και των ανθρώπινων και μη ανθρώπινων όντων σε προμηθευτές φτηνής εργατικής δύναμης; Σε πράγματα που υπακούνε στους νόμους της πολιτικής οικονομίας και όχι σε εκείνους της ηθικής και τα οποία συνεπώς η τελευταία αδυνατεί να εξηγήσει; Γιατί ο καπιταλισμός δεν επιφυλάσσει καλύτερη μοίρα στα ανθρώπινα όντα, όταν πρόκειται να αντλήσει κέρδος.

Ο πολιτικός αντιειδισμός, μολονότι ξεπήδησε από το εσωτερικό του ηθικού αντιειδισμού, στρέφει την προσοχή του στη συστημική πλευρά του ζητήματος που η ηθική προσέγγιση «αγνοούσε» και επομένως, αντί να εστιαστεί στην ατομική συμπεριφορά των ανθρώπων, αναγνωρίζει τις δομικές αιτίες που συνδέονται με την οικονομία και με τη συνεχή αύξηση του κέρδους μέσα από την εντατική εκμετάλλευση κάθε έμψυχου. Είναι ενδεικτικό ότι ο David Nibert (*Animal Rights/Human Rights: Entanglements of Oppression and Liberation*, 2002), ορίζοντας τον ειδισμό ως μία «ιδεολογία η οποία δημιουργήθηκε και διαδόθηκε, προκειμένου να νομιμοποιηθούν η θανάτωση και η εκμετάλλευση των άλλων ζώων», μετατοπίζει την ευθύνη της καταπίεσης και της εκμετάλλευσης του ζώου από το μεμονωμένο άτομο στις κοινωνικές συνθήκες, οι οποίες με τη σειρά τους επηρεάζουν το μεμονωμένο άτομο. Σύμφωνα με τον ορισμό αυτόν, ο ειδισμός δεν αντιπροσωπεύει μόνο μία ηθική προκατάληψη, αλλά συνιστά ένα σύνολο κοινωνικά αποδεκτών πεποιθήσεων που μας επιτρέπουν να εκμεταλλευόμαστε συναισθανόμενα πλάσματα που ανήκουν σε είδη διαφορετικά του ανθρώπινου.

Αν ο ειδισμός ιδωθεί ως μία από τις ιδεολογίες που νομιμοποιούν, καθιστούν εφικτή και ρυθμίζουν την υπάρχουσα κοινωνική τάξη, ο αντιειδισμός δεν μπορεί παρά να λάβει τα χαρακτηριστικά μιας πολιτικής ρήξης που αποβλέπει τόσο στην αποδόμηση του συνόλου των κανόνων που διαχωρίζουν τα ευτελή σώματα (εκείνα που αενάως μπορούμε ατιμώρητα να σφάζουμε και να θυσιάζουμε) από τα παραδειγματικά (εκείνα που πρέπει να προστατεύονται και να πολλαπλασιάζονται) όσο και στο ξήλωμα

των υλικών (σφαγεία, εργαστήρια, ζωολογικοί κήποι κλπ.) και επιτελεστικών-συμβολικών (νόμοι, κανονισμοί, διαδικασίες κλπ.) μηχανισμών που υλοποιούν τον διαμελισμό ή εμπλέκονται –άμεσα ή έμμεσα– στα διάφορα στάδιά του.

Πίσω από αυτήν τη ριζική αλλαγή σκοπιάς υπάρχει προφανώς η διαπίστωση ότι η κοινωνία δεν συνιστά απλώς το άθροισμα των ατόμων που τη συνθέτουν, αλλά ό,τι οι κυρίαρχοι κανόνες επιβάλλουν μεταξύ αυτών, το σύνολο των σχέσεων που επιτρέπονται και εκείνων που δεν επιτρέπονται, το σύνολο των σωμάτων που είναι ορατά και αναγνωρίζονται και το σύνολο των σωμάτων που παραμένουν άορατα και δεν είναι άξια ούτε αναγνώρισης ούτε πένθους. Εξού και το πέρασμα από μία στρατηγική θεμελιωμένη σε αιτήματα εντός των θεσμών σε μία πολιτική απαιτήσεων και διεκδικήσεων εναντίον των θεσμών· εξού και η μεγάλη σημασία που το «δεύτερο κύμα αντιειδισμού» αποδίδει στην όξυνση της σύγκρουσης μεταξύ πολιτικών οπτικών οι οποίες δεν είναι δυνατόν να συνομιλήσουν ή να αναπτύξουν κάποιον διάλογο μεταξύ τους, καθώς αποτελούν φορείς κοσμοθεωρήσεων και οπτικών που είναι αντίθετες και ασυμβίβαστες μεταξύ τους. Η κοινωνική αλλαγή δεν μπορεί να υλοποιηθεί αθροίζοντας ατομικές επιλογές τρόπου ζωής, αλλά πυροδοτώντας και προωθώντας ιστορικές και συλλογικές διαδικασίες σε θέση να μεταμορφώσουν σε πραγματικότητα ό,τι σήμερα μπορούμε μόνο να το φανταστούμε.

Όλα τα προηγούμενα δεν έχουν πρόθεση να ακυρώσουν την ηθική πλευρά του αντιειδισμού. Στον πυρήνα του ο πολιτικός αντιειδισμός δεν επιθυμεί να εκτοπίσει την ηθική διάσταση του ζητήματος, αλλά να καταστήσει ευρύτερο, καθαρότερο και βαθύτερο το βλέμμα μας και αποτελεσματικότερες τις ενέργειές μας. Αν η ηθική από μόνη της είναι θολή και η πολιτική από μόνη της είναι λειψή και κοντόφθαλμη, ο αντιειδισμός είναι υποχρεωμένος να θέσει σε κίνηση μία διττή διαδικασία: ηθικοποίησης της πολιτικής και πολιτικοποίησης της ηθικής. Από την άποψη αυτή, όσο και αν μπορούμε να τις θεωρήσουμε θετικά βήματα, δεν αρκούν οι διάφορες διακηρύξεις δικαιωμάτων των

ζώων για την προστασία τους, όπως ούτε και η διακήρυξη των δικαιωμάτων των ανθρώπων δεν διασφαλίζει πλήρως την προστασία των δικαιωμάτων του συγκεκριμένου ανθρώπου: τα διάφορα έγγραφα περί (ανθρώπινων και μη ανθρώπινων) δικαιωμάτων είναι εξαιρετικά ασθενή και εύθραυστα, η μεροληψία υφιστάμενης κατάστασης είναι έντονη, οι διεθνείς θεσμοί είναι εύκολα χειραγωγήσιμοι, η ανθρωποκεντρική πλεονεξία και η επιθυμία αποφυγής του κόστους της αλλαγής είναι οφθαλμοφανείς, ενώ τα διάφορα οικονομικά συμφέροντα, κυρίως εκείνα της βιομηχανίας του κρέατος, και οι παρασκηνιακές πιέσεις που ασκούν υπέρ τους, είναι πανίσχυρα: πρόκειται για μία σειρά από καθοριστικούς παράγοντες που καθιστούν την όποια πρόοδο ακόμη πιο αβέβαιη.

Επιπροσθέτως είναι απαραίτητο να ξεκαθαριστεί πως ο αντιειδισμός όχι μόνο δεν ταυτίζεται με τη βίγκαν διατροφή και το λάιφ στάιλ, αλλά κινείται πέρα από τα όρια του βιγκανισμού και είναι υποχρεωμένος να το κάνει, αν θέλει να φέρει αποτελέσματα. Σε κοινωνίες όπου η λογοκρισία, η καταπίεση και η πειθαρχία έχουν αντικατασταθεί από την αυτολογοκρισία, την εσωτερικευμένη επιτήρηση και τον ήπιο όσο και εκτεταμένο έλεγχο, ο αντιειδισμός οφείλει να αρματωθεί τόσο εναντίον του κινδύνου της κανονικοποίησης όσο και εναντίον εκείνου του στιγματισμού. Δεν είναι τόσο παράδοξο όσο ίσως με μία επιφανειακή ματιά φαντάζει το γεγονός ότι η κυριότερη αιτία εξημέρωσης του αντιειδισμού στην περιοριστική βίγκαν εκδοχή του θα πρέπει να εντοπιστεί στην εμπορική του επιτυχία. Η κοινωνική αλλαγή δεν συντελείται μέσα από τη συνεχή καθημερινή επανάληψη της εντολής: «Αγόρασε τα σωστά προϊόντα»: τουναντίον η ίδια η ιδέα σύμφωνα με την οποία το καπιταλιστικό σύστημα μπορεί να καταπολεμηθεί με την υιοθέτηση «εναλλακτικών τρόπων ζωής» είναι η πλέον διαστροφική άποψη που το ίδιο το σύστημα έθεσε σε κυκλοφορία και έριξε στην αγορά, προκειμένου να διασφαλίσει την αναπαραγωγή και τη διαίωνισή του – δίδοντας αξία ακόμη και σε προτάσεις ανταγωνιστικές προς αυτό. Με δυο λόγια, ο αντιειδισμός δεν έχει ανάγκη από άλλους καταναλωτές, από καταναλωτές άλλων βιβλίων βίγκαν συνταγών μαγειρικής, από

νέα βίγκαν προϊόντα ή από βίγκαν πιστοποιητικά: ή, ακόμη και αν δεχτούμε ότι όλα αυτά τα έχουμε ανάγκη, οφείλουμε να προσθέσουμε ότι δεν έχουμε ανάγκη μόνο από αυτά, ότι ο βιγκανισμός δεν αρκεί, γιατί δεν αποτελεί παρά μόνο μία από τις πλευρές του συνολικού χειραφετητικού εγχειρήματος. Το ζητούμενο δεν είναι ο βιγκανισμός να καταλάβει μερικά μέτρα παραπάνω στα ράφια των σουπερμάρκετ με τα εμπορεύματα, αλλά ο αντιειδισμός να μετατραπεί σε μία συλλογική δύναμη με εκρηκτική ορμή.

Εξάλλου δεν πρέπει να παραβλέπεται ότι ο άνθρωπος βλάπτει τα ζώα όχι μόνο όταν τα θανατώνει αλλά και με μία σειρά από δραστηριότητες τις οποίες πολύ συχνά οι θιασώτες της βίγκαν διατροφής και οι φιλοζωικές οργανώσεις δεν λαμβάνουν καν υπόψη τους. Για να κατανοηθεί πλήρως η συγκεκριμένη πτυχή του προβλήματος, θα πρέπει να ξεκινήσουμε από την αρχή ότι τα ζώα δεν είναι μόνο «δοχεία ευχαρίστησης και πόνου», κάτι που εκφράζεται μέσα από το στενό και περιοριστικό δίπολο «πόνος/ευχαρίστηση», και από την πορνογραφία του πόνου με την οποία κατακλυζόμαστε καθημερινά (όλο και πιο σκληρές εικόνες κακοποίησης ζώων, παράνομα βίντεο από σφαγεία, συνθήματα που απευθύνονται στο θυμικό, αλλά ελάχιστα στη λογική) και από τον ηθικό αντιειδισμό: υπάρχουν πολυάριθμες περιπτώσεις όπου τα ζώα υφίστανται δεινά, περιορισμούς και αδικίες, δίχως να κακοποιούνται άμεσα ή να δολοφονούνται – το αυτό ισχύει και για τον άνθρωπο. Για παράδειγμα η κατασκευή ενός μεγάλου αυτοκινητόδρομου μέσα από ένα δάσος μπορεί να μην εξοντώνει τα ζώα ή τα πουλιά που ζουν σε αυτό, αλλά καταστρέφει το ενδιαίτημά τους και τα υποχρεώνει να υποστούν περιορισμούς, διαλύει τις κοινωνίες τους, τα εξαναγκάζει να μεταβάλουν όλη τη ζωή τους· τα προγράμματα ηχητικού εντοπισμού του πολεμικού ναυτικού διαταράσσουν σε μεγάλο βαθμό τις ικανότητες και τη ζωή των φαλαινών· το θαλάσσιο ηχητικό περιβάλλον αλλοιώνεται λόγω των ποικίλων ανθρώπινων δραστηριοτήτων (π.χ. εξορύξεις). Για να μην ξεχνάμε τις επιπτώσεις της εκτεταμένης φωτορύπανσης και της ηχορύπανσης σε βάρος των πουλιών, αποδημητικών και μη. Πρόκειται για ζητήματα τα οποία δεν απαιτούν τόσο μία ηθική

απάντηση όσο μία πολιτική λύση και συνδέονται άμεσα με το ερώτημα τι είδος πολυειδικής κοινωνίας επιθυμούμε.

Λαμβάνοντας υπόψιν τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι ο αντιειδισμός δεν μπορεί να απολήγει σε ένα ή πολλά like, σε καρδούλες, σε χαμογελαστές ή κλαίουσες φατσούλες, δεν εξαντλείται στην αλλαγή του μέσου επικοινωνίας και έκφρασης της διαμαρτυρίας υπέρ των μη ανθρώπινων, δεν πρέπει να γίνεται αντιληπτός ως μία στρατηγική μάρκετινγκ. Τα νέα μέσα επικοινωνίας διεύρυναν ασφαλώς το κοινό των περιστασιακών καταναλωτών της ηθικής αγανάκτησης εναντίον της κακοποίησης των ζώων και πολλαπλασίασαν τις δυνατότητες να δούμε τι συμβαίνει πίσω από τους τοίχους των σφαγείων, αλλά δεν βοήθησαν να συνειδητοποιήσουμε ότι η εκμετάλλευση των ζώων και η καταδίκη τους σε θάνατο αποτελούν στοιχείο εγγενές και άρρηκτα συνδεδεμένο με τις λογικές που κατευθύνουν την πολιτική οικονομία του κεφαλαίου. Το μόνο από αποτέλεσμα του κλικ-ακτιβισμού φαίνεται να είναι ότι απομάκρυναν τους ανθρώπους από τους δρόμους και τις πλατείες, από κάθε συγκεκριμένη επαφή βυθίζοντάς τους σε μία αυτοϊκανοποιητική πορνογραφική σχέση.

Η αντιειδιστική φιλοσοφία δεν αφορά μόνο την προσωπική σφαίρα, τη σφαίρα της δικής μας ιδιωτικής ζωής. Αφορά προπαντός την εκμετάλλευση και την καταδίκη σε θάνατο δισεκατομμυρίων ζώων, μη ανθρώπινων προσώπων που υποφέρουν όπως εμείς, που έχουν συναισθήματα, που σχηματίζουν οικογένειες και κοινωνίες, που επικοινωνούν μεταξύ τους. Άλλωστε –και αυτό το σημείο δεν θα πρέπει να το παραβλέπουμε– ο αντιειδισμός δεν αγωνίζεται μόνο για τα ζώα: το νερό, η γη, οι φυσικοί πόροι που επιτρέπουν την επιβίωση δεν ανήκουν στους πλουσιότερους ή στους ισχυρότερους, σε εκείνους που είναι σε θέση να τα αγοράσουν, αλλά ανήκουν σε όλους μας – και αν θέλουμε να θεωρούμαστε πολιτισμένοι, εξελιγμένοι, υπεύθυνοι έχουμε την υποχρέωση να τα μοιραζόμαστε. Από την άποψη αυτή, ακόμη και αν γίνουμε όλοι βίγκαν, δεν θα εξαφανιστεί η πείνα από τον κόσμο, δεν θα σταματήσουν τα κύματα των καταδιωγμένων, δεν θα εξαλειφτούν οι

σχέσεις κυριαρχίας, όλα συνέπειες μιας κοινωνικής και πολιτικής κατάστασης βασισμένης στην εκμετάλλευση και στην άπειρη ανάπτυξη. Γιατί το θεμελιώδες χαρακτηριστικό του ειδικού είναι η εκμετάλλευση του όντος όποια μορφή και αν έχει αυτό. Για να καταπολεμήσουμε την πείνα στον κόσμο, την εκμετάλλευση ανθρώπινων και μη πλασμάτων, την κυριαρχία του ισχυρότερου σε βάρος του πιο αδύναμου, δεν αρκεί να αλλάξουμε τον τρόπο διατροφής μας: για να πετύχουμε ένα συγκεκριμένο πολιτικό αποτέλεσμα απαιτείται μία διαδεδομένη αντιειδικτική συνείδηση η οποία θα υποστηρίζεται και από μία βίγκαν πρακτική. Δίχως αυτό το βήμα καμιά πραγματική και ουσιαστική αλλαγή παραδείγματος δεν είναι εφικτή.

Η παραδοσιακή αριστερά, σταθερά αγκιστρωμένη στον ανθρωποκεντρισμό της, δεν έχει ακόμη αντιληφθεί ότι ο αντιειδικμός δεν είναι αντίπαλός της, γιατί ο ίδιος δεν είναι ούτε ουδέτερος ούτε ασηπτικός και βεβαίως ούτε μεταϊδεολογικός: ό,τι αυτάρεσκα και απατηλά χαρακτηρίζεται μεταϊδεολογικό είναι συνώνυμο της ιδεολογίας στη νιοστή δύναμη, μιας ιδεολογίας που ύπουλα παρουσιάζεται ως φυσικό δεδομένο, καθίσταται αόρατη και για τούτο περισσότερο αποτελεσματική. Ο πολιτικός αντιειδικμός, όντας ένα συνολικό απελευθερωτικό-χειραφετητικό εγχείρημα, δεν συμμερίζεται καθόλου ένα κάλεσμα όπως εκείνο με το οποίο η Pelluchon κλείνει το δικό της *Μανιφέστο των ζώων* (Corine Pelluchon, *Το μανιφέστο των ζώων. Η πολιτικοποίηση της υπεράσπισης των ζώων*, μτφ. Θαλής Σταθόπουλος, Μελάρι, 2022): «Ανιμαλιστές όλου του κόσμου, όλων των κομματικών αποχρώσεων και όλων των θρησκευμάτων, ενωθείτε... Ο αγώνας για τα ζώα είναι οικουμενικός· ανήκει σε όλους. Αποδίδοντας δικαιοσύνη στα ζώα σώζουμε την ψυχή μας και εξασφαλίζουμε το μέλλον μας» – στον βαθμό που αποκαλύπτει ότι δεν πρόκειται μόνο για ένα κάλεσμα πλαστό, αλλά και για κάτι πολύ επικίνδυνο. Αυτός είναι και ένας από τους λόγους που το ζήτημα των μη ανθρώπινων ζώων δεν πρέπει να αφεθεί στα χέρια ακροδεξιών και δεξιών οργανώσεων, διεστραμμένων υποτιθέμενων εκφραστών των δικαιωμάτων των ζώων που την ίδια στιγμή με πολλή μεγάλη τους χαρά αφήνουν

μετανάστες και πρόσφυγες να πνιγούν στη Μεσόγειο, να διαιωνίζονται μορφές εκμετάλλευσης και κυριαρχίας σε βάρος ασθενέστερων ομάδων (άλλοτε οι γυναίκες, άλλοτε οι σκλάβοι, άλλοτε οι αποικίες).

Το τραγικό είναι ασφαλώς ότι ακόμη και πολλοί ριζοσπάστες και ακτιβιστές της αριστεράς δεν είναι σε θέση να αποκτήσουν μία βαθύτερη σχέση με την τροφή που εισάγουμε στα σώματά μας, αδυνατούν (ή δεν θέλουν;) να αντιληφθούν ότι η τροφή που καταναλώνουμε κρύβει τεράστια βανασοσύτητα. Όταν οι άνθρωποι τρώνε ένα σουβλάκι, μία μπριζόλα, ένα χταπόδι ή ένα φιλέτο δεν σκέφτονται τα φρικτά βάσανα που υφίστανται εκείνα τα ζώα απλώς και μόνο για να μετατραπούν κατόπιν σε τροφή προς κατανάλωση. (Επ' αυτού το εξαιρετικό μυθιστόρημα του Upton Sinclair, *Η ζούγκλα* [μτφ. Νίκος Βλάχος, Ζαχαρόπουλος, 2008] παραμένει αξεπέραστο.) Επομένως το γεγονός ότι είμαστε σε θέση να καθόμαστε στο τραπέζι και να τρώμε ένα κομμάτι μοσχάρι ή κοτόπουλο δίχως να σκεφτόμαστε τις φρικτές συνθήκες υπό τις οποίες τα ζώα εκτρέφονται βιομηχανικά, συνιστά έναν δείκτη των κινδύνων του καπιταλισμού· του αποικιοκρατικού τρόπου με τον οποίο ο καπιταλισμός έχει επιβληθεί στα μυαλά μας: δεν μπορούμε να συνειδητοποιήσουμε μέχρι ποιο σημείο εμπλεκόμαστε στις διαδικασίες του καπιταλισμού και πως άκριτα συνεργαζόμαστε και συμβάλλουμε στη διατροφική πολιτική των πολυεθνικών. Όπως ορθά παρατηρεί η Sarat Colling, αναφερόμενη στην Angela Davis, η έλλειψη μιας κριτικής στάσης σχετικά με την τροφή που καταναλώνουμε αποδεικνύει σε ποιο βαθμό το εμπορευματικό σύστημα κατέστη ο κυριότερος τρόπος με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε τον κόσμο (*Animals without Borders: Farmed Animal Resistance in New York*, 2013).

Αντιειδισμός και αντικαπιταλισμός είναι το μοναδικό διώνυμο σε θέση να σώσει τον πλανήτη: θα πρέπει να διανύσουμε προς την αντίθετη κατεύθυνση τον δρόμο που η ανθρωπότητα χάραξε έως σήμερα, κυρίως την εποχή της βιομηχανοποίησης, της φιλελεύθερης επιτάχυνσης ενός συστήματος που μετέτρεψε την εκμετάλλευση του ανθρώπου από τον άνθρωπο, του ζώου από τον

άνθρωπο, της φύσης-του περιβάλλοντος από τον άνθρωπο, στον άξονα τόσο της επεκτατικής-αποικιοκρατικής δράσης του όσο και της αντίστασής του σε κάθε απόπειρα μεταβολής. Εδώ και αιώνες τα ανθρώπινα ζώα (δηλαδή εμείς) αναπτύξαμε εντατικές παραγωγικές δραστηριότητες, λεηλατώντας τη γη, αποψιλώνοντας τους πράσινους πνεύμονες που επιτρέπουν σε όλα τα έμβια να ζουν· κατασκευάσαμε τεράστια και συχνά αόρατα λάγκερ συγκέντρωσης, εξολόθρευσης, καταναγκαστικής εργασίας, όπου εκατομμύρια πουλερικά, πρόβατα, βοοειδή, χοίροι, ακόμη και άλογα ή γαϊδούρια «εκτράφηκαν», για να χάσουν για πάντα την πραγματική ζωή: γιατί τους επιφυλάξαμε μία ζωή σύντομη, ρυθμισμένη αποκλειστικά από τους κύκλους παραγωγής, από τη ζήτηση κρέατος εκ μέρους ενός πληθυσμού που ωθείται να επιλέξει μία διατροφή πλούσια σε ζωικές πρωτεΐνες και ζωικά λίπη, που είναι τριπλά επιβλαβή: για τα ζώα που φονεύονται για την απόλαυση του ουρανίσκου μας, για το περιβάλλον και τέλος για εμάς τους ίδιους. Με άλλα λόγια, έχουμε να κάνουμε με ένα μοντέλο καταστροφικής ανάπτυξης –αλλά σε τελική ανάλυση πρόκειται τώντι για αληθινή εξέλιξη ή μήπως βρισκόμαστε σε φάση ενέλιξης;– την οποία υποστηρίζουν με όσους μηχανισμούς διαθέτουν –και είναι πολλοί και ισχυροί– οι πολυεθνικές για να ικανοποιήσουν τα δικά τους συμφέροντα. Οι συνέπειες ενός ανάλογου οικονομικού-πολιτικού μοντέλου δεν μπορεί παρά να είναι ολέθριες για το περιβάλλον και τη ζωή όλων των πλασμάτων – ανθρώπινων και μη ανθρώπινων. Η νίκη του καπιταλιστικού και ειδικτικού εγωισμού δεν μπορεί να θεωρηθεί πρόοδος: δεν συνιστά παρά ένα περαιτέρω βήμα προς το τέλος της ανθρωπότητας και της ζωότητας στο σύνολό τους.

Δεν έχει να κάνει με δυσοίωνο καταστροφισμό. Όσες εκκλήσεις και αν γίνουν στις κυβερνήσεις και στις πολυεθνικές του κρέατος (και όχι μόνο· ολοταχώς κινούνται και οι πολυεθνικές των βίγκαν προϊόντων), προκειμένου να αναλογιστούν τις ευθύνες τους και να δουν πώς έχει πραγματικά η κατάσταση, να αντιληφθούν το μέγεθος της καταστροφής που συντελείται, κάθε καλή πρόθεση καταλήγει φωνή βοώντος εν τη ερήμω και δεν εισακούεται. Δεν μπορούμε να εναποθέσουμε τις ελπίδες σε

αυτούς, γιατί αφελώς τους ζητάμε να παραιτηθούν από τα προνόμιά τους και να αφήσουν χώρο σε μία επαναστατική –αναμφίβολα αντικαπιταλιστική– λογική, αν θέλουμε να σώσουμε τον πλανήτη – καθώς δεν υπάρχει άλλος δρόμος έξω από εκείνον της κατάργησης της ιδιωτικής κατοχής των μέσων παραγωγής και των (ανθρώπινων, μη ανθρώπινων, φυσικών, περιβαλλοντικών) πόρων, της ρήξης με την τυραννία του κέρδους και της συσσώρευσης του κεφαλαίου.

Οι απλές εκκλήσεις σε κυβερνήσεις που βρίσκονται στην υπηρεσία πανίσχυρων καπιταλιστικών-οικονομικών συμφερόντων δεν θα μπορέσουν ποτέ να βάλουν τέρμα σε ένα σύστημα εκμετάλλευσης που διαιωνίζει την πραγματικότητα της κυριαρχίας σε βάρος των ασθενέστερων. Ούτε θα επιτευχθεί με προσωπικές διατροφικές επιλογές που ενισχύουν τον καταναλωτισμό ούτε με την επίκληση κάποιων αφηρημένων δικαιωμάτων ούτε ακόμη με την αποκλειστική προσφυγή στην ηθική και τη συμπόνια – δίχως βέβαια να παραβλέπουμε την αξία των τελευταίων. Μία οικονομική διαδικασία δεν είναι κάτι αφηρημένο, αλλά κάτι απολύτως συγκεκριμένο και κατά συνέπεια η ατομική βούληση δεν αρκεί για μία αναστροφή της πορείας.

Για να αντιπαλέψουμε και να ξεπεράσουμε τη δύναμη της αγοράς απαιτείται μία δύναμη ίση και αντίθετης κατεύθυνσης: εκείνη μιας νέας ηθικής, πολιτικής, κοινωνικής, περιβαλλοντικής ενότητας. Ας το χωνέψουμε: έχουμε να κάνουμε με ένα πολύπτυχο αγώνα. Απαιτείται πρωτίστως μία νέα κριτική δύναμη που θα υπερασπίζεται τη ζωή όποια μορφή και αν έχει, όποιο νευρικό σύστημα και αν διαθέτει, σε όλα τα μήκη και πλάτη του πλανήτη. Το ζητούμενο δεν είναι να σωθεί μόνο η ανθρωπότητα, γιατί έτσι δεν θα βγούμε ποτέ από τον φαύλο κύκλο του εγωισμού της ιδιοκτησίας και της αυτοαναφοράς στον οποίο εδώ και αιώνες κινούμαστε. Θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε τον ορθό λόγο, τη σκέψη μας, θέτοντάς τον στην υπηρεσία των άλλων μορφών ζωής και του πλανήτη.

Οι εκφραστές της αριστεράς θα πρέπει κάποια στιγμή να αντιληφθούν πως ο αγώνας για την απελευθέρωση των ζώων δεν

βρίσκεται στον αντίποδα της επαναστατικής προοπτικής, αλλά συνιστά αναντικατάστατο κομμάτι της, και είμαστε υποχρεωμένοι να ανακαλύψουμε και να αναπτύξουμε σχέσεις μεγαλύτερης συμπόνιας όχι μόνο με τα ανθρώπινα, αλλά και με τα άλλα πλάσματα με τα οποία μοιραζόμαστε αυτόν τον πλανήτη· θα πρέπει κάποια στιγμή να συνηθίσουμε να βλέπουμε όχι τέλεια συσκευασμένα και κομμένα κομμάτια κρέας, αλλά διαμελισμένα υποκείμενα.

Ιδωμένο από την οπτική αυτή το ζήτημα των μη ανθρώπινων υπάρξεων μας βοηθά να συμπεράνουμε ότι το ξήλωμα ενός συστήματος τόσο διαβρωτικού, τόσο διάχυτου και τόσο ισχυρού δεν είναι δυνατόν να εξαρτάται αποκλειστικά από τις πρακτικές και τις επιλογές του υποκειμένου, όσο σημαντικές και αν είναι αυτές με όρους προσωπικής ηθικής και μαρτυρίας. Μόνο μέσα από την αλληλεγγύη και τη συλλογική στράτευση θα μπορούμε να ελπίζουμε σε μία ενεργητική και γόνιμη εναντίωση σε εκείνη την εξουσία και –αν και δεν είναι δυνατό να προβλέψουμε το πότε και τον απαιτούμενο χρόνο– στην ανατροπή του κόσμου στον οποίο ζούμε.

Δεν θα ήταν υπερβολικός ο ισχυρισμός ότι ο αντιειδισμός αποτελεί σήμερα το καθαρότερο συνώνυμο του αντικαπιταλισμού, εξού και ο αντικαπιταλισμός θα πρέπει να είναι ο κοινός παρονομαστής των συμμαχιών που οφείλει να επιδιώκει η αντιειδιστική πρόταση, αφομοιώνοντας τις θεωρητικές και πρακτικές κατακτήσεις των απελευθερωτικών και χειραφετητικών κινημάτων του παρελθόντος και του παρόντος, δίχως στιγμή να διστάσει να ξεσκεπάσει τον ανθρωποκεντρισμό που φωλιάζει σε πολλά από αυτά τα δυνάμει ανατρεπτικά εγχειρήματα. Ο αντιειδισμός αναδεικνύει τον κεντρικό χαρακτήρα της αντικαπιταλιστικής πάλης που καθίσταται ταυτόχρονα το σημείο συνάντησης και η συγκολλητική ουσία με άλλους «ανθρώπινους» κοινωνικούς αγώνες.

Είναι προφανές πως ο αντιειδισμός δεν είναι μία θεωρία που στοχεύει στην απλή μεταρρύθμιση του υπάρχοντος κόσμου –της κοινωνίας μας, της πολιτικής μας, της οικονομίας μας, του

υλικού και συμβολικού πολιτισμικού συστήματος εντός του οποίου ζούμε και του οποίου αφομοιώνουμε και εσωτερικεύουμε ερμηνευτικά σχήματα, αξίες και ηθική— αλλά επιδιώκει να τον αλλάξει άρδην. Είναι όμως και μία θεωρία και μία πράξη σε διαρκές γίγνεσθαι, όχι μία άμεση λύση την οποία πιστεύουμε πως μπορούμε να πετύχουμε με τεχνολογικές καινοτομίες, όπως το εργαστηριακό («τεχνητό», «συνθετικό», «καλλιεργημένο», ή όπως αλλιώς επιλέγουν να το ονομάσουν) κρέας, με το περίφημο «ευτυχισμένο κρέας» ή με τη βίγκαν διατροφή που όχι μόνο δεν μεταβάλλουν τις έννοιες της κυριαρχίας και της εκμετάλλευσης και τις ιεραρχικές λογικές, αλλά ούτε αμφισβητούν τους ρόλους που εμείς επιβάλαμε στα μη ανθρώπινα όντα και σε όσες ομάδες συχνά υποβιβάζουμε στο επίπεδο του ζώου, θέλοντας με τον τρόπο αυτόν να δικαιολογήσουμε τη στάση μας απέναντί τους – ας μην ξεχνάμε ότι για τους ναζί οι Εβραίοι ήταν «αρουραίοι», σύμβολα μόλυνσης, ή «ψείρες», σύμβολα παρασιτικής ζωής· ο βρόμικος και άξεστος είναι «γουρούνι»· οι σαρανταπέντε Γιάννηδες έχουν ενός «κοκόρου γνώση» και η γυναίκα χαμηλής ηθικής είναι «σκρόφα». Όλες οι προαναφερθείσες πρακτικές, οι συγκεκριμένες αντιλήψεις, όσο και αν μειώνουν τον αριθμό των δολοφονημένων ατόμων, όσο και αν περιορίζουν τη ζωική οδύνη, στην πραγματικότητα δεν κινούνται στην κατεύθυνση της απελευθέρωσης των ζώων: δεν αντιπροσωπεύουν μικρά βήματα στην κατεύθυνση της απελευθέρωσης των ζώων, αλλά τεράστια άλματα προς τα μπρος του βιομηχανικού μάρκετινγκ, ώστε να μπορεί να καθησυχάζει τη συνείδηση των καταναλωτών και εκείνη των εμπλεκόμενων βιομηχανιών.

Εξάλλου ούτε ο ανθρωποκεντρισμός μας φαίνεται να αμφισβητείται από επιλογές όπως οι προηγούμενες, καθώς και πάλι στα ζώα επιφυλάσσουμε τον ρόλο του παθητικού αντικειμένου, της καλοσύνης και της ηρωικής συμπόνιας μας, και δεν τα αναγνωρίζουμε ως πολιτικά υποκείμενα. Παρότι εδώ και χιλιετίες δεν σταματήσαμε να εκλεπτύνουμε τις πρακτικές επιλογής και εξημέρωσης, να επιδιώκουμε συνεχώς πιο αποτελεσματικά μέσα αιχμαλώτισής τους, τα μη ανθρώπινα είναι προικισμένα με ενσυνείδητη δράση (agency)· και με την πρώτη ευκαιρία

εξεγείρονται ή επιχειρούν να αποδράσουν από τα στρατόπεδα συγκέντρωσης και εξόντωσης στα οποία τα έχουμε κλεισμένα, από τους διάφορους τρόπους στους οποίους τα φυλακίζουμε. Αν η πορνογραφία του πόνου και ο ηθικός αντιειδισμός μετέτρεπαν τα ζώα σε απλά αντικείμενα οίκτου εξαρτημένα από τον ανθρωποκεντρικό πατερναλισμό, ο πολιτικός αντιειδισμός έρχεται να μας δείξει ότι τα ζώα δεν είναι «δίχως φωνή», ότι φωνή έχουν – και για τον λόγο αυτόν τα υποχρεώνουμε να ζουν σε συνθήκες τέτοιες που ούτε να μπορούν να απαντήσουν ούτε και εμείς να θέλουμε να τα ακούσουμε όταν αντιδρούν. Τα ζώα έχουν δικές τους φωνές και επομένως εμείς οφείλουμε να τις ακούσουμε και κυρίως να σταματήσουμε να θεωρούμε ότι έχουμε το δικαίωμα να μιλάμε εξ ονόματός τους. Είμαστε εμείς που τους αφαιρούμε τη φωνή. Είναι απαραίτητο να σταματήσουμε να εισάγουμε ολοένα και πιο ύπουλους φραγμούς μεταξύ του ανθρώπινου και του ζωικού –του τύπου: «Ο άνθρωπος είναι το μόνο ζώο σε θέση να επαναστατήσει»– και να απεκδυθούμε τον ρόλο του υπεραλτρουιστή ήρωα και σωτήρα, υιοθετώντας μία στάση ταπεινής πολιτικής αλληλεγγύης πλάι και υπέρ όλων των «κολασμένων της Γης», από όποιο «είδος» και αν προέρχονται, μπροστά στον πόνο τους. Η εξέγερση των ζώων δεν έχει ανάγκη από εισαγωγικά.

Ο αντιειδισμός δεν παρατηρεί και δεν θεωρητικοποιεί απλώς το τέλος της ζωικής οδύνης, αλλά επιδιώκει το τέλος της κυριαρχίας μας σε βάρος των ζώων, τη χειραφέτησή μας από την ίδια την έννοια της κυριαρχίας –τόσο μεταξύ των διάφορων ειδών (διαειδικά) όσο και εντός ενός εκάστου είδους (ενδοειδικά), αν και μάλλον είναι η ίδια η κατηγορία του «είδους» που θα πρέπει να τεθεί υπό αμφισβήτηση– και τον τερματισμό του συστήματος των ιεραρχικών λογικών και των ταξινομήσεων. Από τη σκοπιά αυτή ο αντιειδισμός συνεπάγεται έναν επαναπροσδιορισμό του ανθρώπινου και όλου εκείνου του δικτύου σημασιών που αποκαλούμε γλώσσα, πολιτική, ηθική, πολιτισμό με την ευρύτερη –πνευματική και υλική– έννοια: γιατί είναι ακριβώς αυτό το πλέγμα μηχανισμών που δημιουργεί τη ρήξη μεταξύ ανθρωπότητας και ζωότητας, μία ρήξη που ο αντιειδισμός στοχεύει να επουλώσει.

Αλλά ας μην κρυβόμαστε όμως. Ο επαναπροσδιορισμός του σύμπαντος εντός του οποίου κινείται ο αντιειδισμός δεν είναι εύκολος: η αποστολή του, η αλλαγή παραδείγματος στην οποία αποβλέπει, η δημιουργία νέων εργαλείων δεν είναι κάτι εύκολο, ούτε διαδικασίες που μπορούμε να θέσουμε σε κίνηση ακολουθώντας κάποιον τσελεμεντέ, δεν υπάρχουν έτοιμες συνταγές, γιατί η απελευθέρωση των ανθρώπινων και μη ζώων δεν μπορεί παρά να απαιτεί μία ριζική αλλαγή σκέψης και καθημερινών πρακτικών. Σε κάθε περίπτωση ποτέ δεν θα μπορέσουμε να αποκτήσουμε υψηλή κοινωνική συνείδηση, τέτοια που θα μας επιτρέψει να εναντιωθούμε στον καπιταλισμό –ο οποίος πάντα θα αντιστέκεται σε κάθε απόπειρα αλλαγής από τα κάτω– αν δεν αρθρώσουμε μία ριζικά διαφορετική γλώσσα, αν δεν συνηθίσουμε στο γεγονός ότι κάθε πλάσμα έχει δικαίωμα στη ζωή, χωρίς να απειλείται, να κακοποιείται, να δολοφονείται από το ανθρώπινο είδος, το οποίο θεωρεί ότι έχει δικαίωμα να σφετερίζεται κάθε άλλη μορφή ζωής πάνω στον πλανήτη και να τη μεταχειρίζεται κατά το δοκούν, προκειμένου να διαιωνίσει την ύπαρξή του.

Αλλά ούτε πώς ακριβώς θα είναι ο κόσμος που θέλουμε είμαστε σε θέση να μαντέψουμε: ο αντιειδισμός δεν έχει την αξίωση να προσφέρει έτοιμες λύσεις, δεν είναι μεσσιανισμός. Γνωρίζουμε ωστόσο ότι, όσο ο ανθρωποκεντρισμός και ο καπιταλισμός θα παραμένουν οι κυρίαρχοι και ηγεμονικοί παράγοντες και δεν θα αμφισβητείται η έννοια και η πραγματικότητα της κυριαρχίας, είναι δύσκολο να μετατρέψουμε την υπάρχουσα κατάσταση, γιατί η κυριαρχία και η εκμετάλλευση συνιστούν ένα από τα οχυρά του σημερινού συστήματος: κυριαρχία και εκμετάλλευση της φύσης (δάση, θάλασσα, γη, βουνά), κυριαρχία και εκμετάλλευση όλων των πιο αδύνατων μορφών ζωής – είναι για να εδραιωθούν κυριαρχία και εκμετάλλευση που το είδος μας στην πορεία του χρόνου επεξεργάστηκε και μετήλθε διάφορες ιδεολογίες: τον ρατσισμό, τον σεξισμό, τις πολιτικές ισορροπίες, τους οικονομικούς λόγους κ.ά. ανάλογα με το εκάστοτε συγκείμενο.

Ίσως η μοναδική ελπίδα που έχουμε να έγκειται στην αμοιβαία

αναγνώριση και στη συνάντηση: σε μία συνάντηση διατεθειμένη να θέσει υπό αμφισβήτηση τα προνόμιά μας και τον εσωτερικευμένο φασισμό μας· όχι μόνο τον προφανή και τον μακροσκοπικό, αλλά και τον αόρατο, το φυσικό τέκνο του καρτεσιανού δυϊσμού, της εκμετάλλευσης του πιο αδύναμου από τον ισχυρότερο, του εσωτερικευμένου και φυσικοποιημένου –και για τον λόγο αυτό συγκαλυμμένου– προνομίου. Είμαστε άνθρωποι, αλλά είμαστε και/προπαντός ζώα.

Μήνυμα στο μπουκάλι...

Δεν είναι εύκολο να προβλέψουμε τις μελλοντικές εξελίξεις ούτε και είμαστε βέβαιοι ότι αυτό που επιθυμούμε και για το οποίο παλεύουμε θα γίνει ποτέ πραγματικότητα: ο δρόμος είναι απότομα ανηφορικός και μακρύς. Επιπλέον ούτε και εμείς σήμερα διαθέτουμε όλα τα απαραίτητα (μεθοδολογικά, εννοιολογικά, πολιτικά) εργαλεία για να οικοδομηθεί ο κόσμος που επιθυμούμε, ένας κόσμος τόσο διαφορετικός από αυτόν στον οποίον ζούμε· και ασφαλώς δεν μπορεί να κτιστεί με τα υλικά του παρελθόντος. Συν τοις άλλοις η ιστορική εμπειρία μάς έχει αποδείξει ότι οι παγίδες που ελλοχεύουν είναι άπειρες: εντός μας (υποκειμενικές) και εκτός μας (αντικειμενικές). Αλλά πρέπει να το επιχειρήσουμε, να δημιουργήσουμε έναν κόσμο συμβίωσης πέρα από ταξινομήσεις και κλουβιά...

Η μεταφορά του αλφάβητου θα μπορούσε να μας δώσει σε μεγάλο βαθμό μία εικόνα της διάστασης που υφίσταται μεταξύ της παρούσας κατάστασης του αντιειδισμού και της κοινωνίας που επιθυμούμε να οικοδομήσουμε: το πρώτο γράμμα είναι παρόν, όπως και το τελευταίο: η ιεραρχική και περιοριστική οργάνωση των λογικών που φυλακίζουν, ρυθμίζουν και διαιωνίζουν την κυριαρχία και τον ανθρωποκεντρισμό (το Α)· μία κοινωνία όπου όλα τα ανθρώπινα και μη ζώα θα μπορούν να ζήσουν ελεύθερα (το Ω): είναι όλα εκείνα τα γράμματα που βρίσκονται στη μέση που μας λείπουν και αυτά που πρέπει να βρούμε· λόγους και πρακτικές που θα μας δείξουν πώς στην υλικότητα της ιστορίας

θα καταστρέψουμε τα κλουβιά, συμβολικά και υλικά, όπου είναι φυλακισμένα όλα τα όντα, ανεξάρτητα από το είδος στο οποίο ανήκουν. Ας αναζητήσουμε και ας δημιουργήσουμε ορισμένα έστω από τα γράμματα αυτού του αντιειδιστικού αλφάβητου. Δεδομένης της πολιτικής, κοινωνικής και πολιτισμικής ατμόσφαιρας στην οποία ζούμε και της κρούστας που χιλιετίες ανθρωποκεντρισμού έχουν δημιουργήσει, αναγνωρίζουμε ότι δεν πρόκειται για τόσο εύκολο έργο, αλλά ας προσπαθήσουμε να γεμίσουμε έστω κάποια κενά αυτού του αλφάβητου· αν είναι δύσκολο να γράψουμε όλα τα γράμματα που λείπουν, ας βρούμε έστω κάποια από αυτά. Γιατί δεν υπάρχει άλλος δρόμος... γιατί μονάχα αν φανταστούμε το αδύνατο θα μπορέσουμε να μεταβάλουμε μία απαράδεκτη κατάσταση που μοιάζει αμετάβλητα παγιωμένη.

Raúl Zibechi – Λαοί σε κίνηση στη Λατινική Αμερική

Έχουν περάσει 30 χρόνια από την εξέγερση των Ζαπατίστας, ένα κίνημα που έθεσε το ζήτημα της αυτονομίας στο επίκεντρο της πολιτικής συζήτησης και της απελευθερωτικής δράσης. Είναι αρκετός χρόνος για να αξιολογήσουμε πού βρισκόμαστε ή, τουλάχιστον, να επιχειρήσουμε μια προσέγγιση προς αυτή την κατεύθυνση.

Σε αυτές τις τρεις δεκαετίες, ο ζαπατισμός έχει δημιουργήσει τις δικές του δομές διακυβέρνησης και έχει προκαλέσει μια τριπλή αλλαγή, γενεαλογική, έμφυλη και ως προς το χρώμα του δέρματος. Στα εδάφη όπου «ο λαός κυβερνά και η κυβέρνηση υπακούει», όπως λέει ένα από τα συνθήματα του κινήματος, χτίζουν έναν νέο κόσμο, βασισμένο σε δικές τους δομές, τις οποίες χαρακτηρίζω ως μη κρατικές εξουσίες, αφού δεν εντάσσονται στην κρατική δομή ούτε ελέγχονται από κάποια

πολιτική ή στρατιωτική γραφειοκρατία, καθώς η διαρκής εναλλαγή όσων αναλαμβάνουν καθήκοντα στα συμβούλια καλής διακυβέρνησης, στους δήμους και τις κοινότητες, καταφέρνει να αποτρέψει τη συγκέντρωση εξουσίας που επέρχεται με τις γραφειοκρατίες οι οποίες είναι πάντα μόνιμες, ούτε εκλεγμένες ούτε ανακλητές. Αυτοί οι νέοι κόσμοι συντίθενται από κοινωνικές σχέσεις που είναι πολύ λιγότερο πατριαρχικές και καπιταλιστικές από ό,τι οι σχέσεις που παρατηρούμε στον κόσμο γύρω μας. Τα διάφορα εγχειρήματα στην υγεία, την εκπαίδευση, την παραγωγή και τη δικαιοσύνη ελέγχονται από τις βάσεις στήριξης, οι οποίες τις συντηρούν και επιλέγουν εκείνες κι εκείνους στις οποίες και στους οποίους ανατίθενται τα διάφορα καθήκοντα. Η ύπαρξη καλλιεργειών χωρίς αγροχημικά, η διανομή μέσω των δικών τους δικτύων ανταλλαγής, η μόνιμη συζήτηση για τον υπολογισμό της τιμής πώλησης και η ελάχιστη χρήση χρήματος, μας διδάσκουν ότι πέρα από το γεγονός πως δεν

υπάρχει ατομική ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής, είναι δυνατή η δημιουργία πλούτου ελεγχόμενου από την κοινωνία. Ένα καθοριστικό στοιχείο στον κόσμο των Ζαπατίστας είναι η συλλογική εργασία (minga ή tequio) η οποία θέτει την κοινότητα και τα κοινά σε κεντρική θέση έναντι του ατόμου και του ατομικισμού που προωθεί το σύστημα. Με αυτόν τον τρόπο χτίζουν ένα είδος αντικαπιταλιστικής «πολιτικής οικονομίας» που καθορίζεται από τη μη-ιδιοκτησία, τη συλλογική διαχείριση και την κοινή εργασία.

Ξεκινώντας από αυτές τις σύντομες σκέψεις, θα ήθελα να επισημάνω επτά χαρακτηριστικά των διαδικασιών οικοδόμησης της αυτονομίας, που αναμφίβολα προέρχονται από στον Ζαπατισμό, αλλά που ξεπερνούν το γεωγραφικό πλαίσιο της Τσιάπας.

Το πρώτο είναι ότι οι αυτόνομες διαδικασίες έχουν κερδίσει μια θέση στις πρακτικές των κινημάτων, σε σημείο που, αν και μειοψηφικές, δεν είναι πλέον περιθωριακές. Η αυτονομία είναι μια πολιτική δύναμη που είναι παρούσα σε όλα τα κινήματα, με ιδιαίτερη έμφαση στους αυτόχθονες πληθυσμούς και το φεμινιστικό κίνημα, αλλά και στα μαύρα κινήματα, στους

αγροτικούς πληθυσμούς και στα αστικά κέντρα. Ο πολλαπλασιασμός των πολιτοφυλακών αυτοάμυνας σε ολόκληρη τη Λατινική Αμερική (στο Chirán και στο Guerrero στο Μεξικό, οι περιπολίες των αγροτών και οι φύλακες της λιμνοθάλασσας στο Περού, οι ιθαγενικές πολιτοφυλακές των Nasa και των Misak στην Cauca της Κολομβίας, οι ομάδες αυτοάμυνας των λαών του Αμαζονίου στη Βραζιλία και τόσες άλλες περιπτώσεις σχεδόν σε όλες τις χώρες της περιοχής), δείχνουν την αξιοσημείωτη εξάπλωση του αιτήματος για αυτονομία. Στη διοικητική ενότητα της Αμαζονίας στη Βραζιλία, δεκάδες λαοί συντάσσουν πρωτόκολλα για την οριοθέτηση των εδαφών τους. Ο γεωγράφος Fabio Alkmin τα ορίζει ως «αυτόνομα πρωτόκολλα διαβούλευσης»: από το 2014, υπάρχουν 64 λαοί του Αμαζονίου σε 48 εδάφη που έχουν κάνει αυτήν την επιλογή, προσπερνώντας την κωλυσιεργία του κράτους για την εκπλήρωση ενός στόχου που είχε θεσπίσει το Σύνταγμα πριν από τρεις δεκαετίες. Παράλληλα, η δημιουργία του δικτύου αυτοάμυνας «Φρουρά Cimarrona» στην Cauca της Κολομβίας, που ακολουθεί το παράδειγμα της Ιθαγενικής Φρουράς που είχε δημιουργηθεί νωρίτερα, στις αρχές του αιώνα, μας λέει ότι οι μαύροι πληθυσμοί υιοθετούν επίσης τη στρατηγική της αυτονομίας.

Το δεύτερο είναι ότι πρέπει να μιλάμε για αυτονομίες στον πληθυντικό, αφού κάθε λαός, κάθε κοινότητα ή κίνημα, πραγματώνει την αυτονομία με τον δικό του τρόπο, με τους δικούς του χρόνους και χαρακτηριστικά. Τα συμβούλια των Nasa που συνδέονται με το Περιφερειακό Συμβούλιο Ιθαγενών της Cauca (Consejo Regional Indígena del Cauca – CRIC) είναι πολύ διαφορετικά από τα συμβούλια καλής διακυβέρνησης της Τσιάπας. Με τη σειρά της, η Αυτόνομη Εδαφική Κυβέρνηση του Έθνους των Wampis στο βόρειο Περού (Gobierno Territorial Autónomo de la Nación Wampis – GTANW 2015) και η μεταγενέστερη συμμαχία με το έθνος των Awajún (2018), κατέγραψαν Σύνταγμα και συγκρότησαν κοινοβούλιο, σε αντίθεση με άλλους

λαούς που δεν ακολούθησαν αυτόν τον τύπο οργάνωσης Οι Γκουαρανί Mbya της Ιθαγενικής Περιοχής Tenondé Porá, στην

πολιτεία του Σάο Πάολο, ασκούν την εδαφική τους αυτονομία εξαλείφοντας τη φιγούρα του αρχηγού και αντικαθιστώντας τη με ένα Συμβούλιο Ηγεσίας, η πλειονότητα του οποίου αποτελείται από γυναίκες και νέοι, δημιουργώντας έναν πολιτιστικό μετασχηματισμό μακράς εμβέλειας ως προς το εξωτερικό της κοινότητας, «ενσωματώνοντας την ετερότητα χωρίς να αφήνεται να υποταχθεί σε αυτήν», όπως λέει ο σύντροφος LucasKeese ¹ .

Το τρίτο ζήτημα είναι ότι οι αυτονομίες δεν αποτελούν κάποιον τελικό στόχο ή μια θεσμοθετημένη συνθήκη, αλλά μια μακροχρόνια διαδικασία, η οποία είναι πάντα ημιτελής, όπως ο κύκλος στην ιστορία του γέρο-Αντόνιο ² ... Ο A. Fabio ³ σημειώνει ότι «η οικοδόμηση της αυτονομίας δεν έχει τέλος και δεν μπορεί ποτέ να θεωρηθεί μια διαδικασία πλήρης ή ολοκληρωμένη, όσο μεγάλη κι αν είναι». Πρόκειται για αυτονομίες σε αντίσταση και για την αντίσταση, αυτονομίες που δεν είναι τόποι άφιξης αλλά χώροι αγώνα όπου χτίζονται νέες κοινωνικές σχέσεις. Επομένως, δεν πρέπει να βλέπουμε τις αυτονομίες ως θεσμούς αλλά ως άλλες κοινωνικές σχέσεις, οι οποίες τροποποιούνται καθώς οι συνθήκες απαιτούν αλλαγές και νέα επιτεύγματα. Διότι οι αυτονομίες δεν ακολουθούν μοντέλα ούτε προσκολλώνται σε ιδεολογίες, αλλά προκύπτουν από την ανάγκη της επιβίωσης ενάντια σε έναν τρόπο καπιταλιστικής συσσώρευσης μέσω της υπαρπαγής ή του εξορκισμού, που απειλεί την ίδια την ύπαρξη των ανθρώπων. Το τέταρτο είναι ότι διαφέρουν από την ευρωπαϊκή κληρονομιά, την αυτονομία του Καστοριάδη, των εργατικών συμβουλίων ή του ιταλικού εργατισμού (operaismo).

Δεν είναι ούτε χειρότερα είδη αυτονομίας ούτε καλύτερα, αλλά διαφορετικά και αυτό για δύο σπουδαίους λόγους: ο ένας είναι η ιστορική και δομική ετερογένεια των κοινωνιών μας που ανέλυσε ο Aníbal Quijano ⁴ και ο δεύτερος η βαρβαρότητα του Τέταρτου Παγκοσμίου Πολέμου ⁵ , απέναντι στην οποία δεν υπάρχει κανένας άλλος τρόπος υπεράσπισης των εδαφών και υπεράσπισης της ζωής. Το πέμπτο είναι ίσως το πιο περίπλοκο: δεν υπάρχουν καθарές αυτονομίες, απολύτως αποκομμένες από οτιδήποτε θυμίζει κράτος,

ενώ υπάρχουν πολλές γκρίζες, ενδιάμεσες ζώνες, που σχηματίζονται από διττές και μεταβαλλόμενες πρακτικές. Εν μέρει επειδή το κράτος και το κεφάλαιο λειτουργούν ανταγωνιστικά ως προς τους οργανωμένους λαούς με στόχο να κερδίσουν την υποστήριξη των καταπιεσμένων και αφετέρου επειδή, όπως δείχνει η εμπειρία, τα αυτόνομα εδάφη είναι χωροχρόνοι υπό αμφισβήτηση, καθώς βρίσκονται υπό πολιορκία, τόσο υλικά όσο και συμβολικά.

Το έκτο είναι η αντικατάσταση της κριτικής σκέψης ακαδημαϊκής φύσης, που ιστορικά καθοριζόταν από λευκά αρσενικά της μεσαίας τάξης, από τρόπους σκέψης που βασίζονται σε συλλογικές πρακτικές, όχι σε κάποιο είδος έρευνας-δράσης αλλά, όπως επισημαίνουν οι Ζαπατίστας, στο γεγονός ότι «Η δική μας μεταθεωρία είναι η πρακτική μας». Βρισκόμαστε μπροστά σε μια ριζική αλλαγή σε σχέση με την κριτική σκέψη που γνωρίζαμε. Πολύ περισσότερο όταν οι Ζαπατίστας προσθέτουν πως «η πρακτική έχει ισχυρό ηθικό φορτίο». Δεν πρόκειται για μια ηθική που καθορίζει το τι είναι σωστό ή τι λάθος, αλλά μάλλον για μια ηθική της συνέπειας, του να στηρίζεις όσα λες με το σώμα σου, να συνδέεις τις λέξεις με τις πράξεις, να λες ό,τι κάνεις και να κάνεις αυτό που λες, όπως έχουν επισημάνει σε αρκετές περιπτώσεις. Όσοι από εμάς είχαμε γαλουχηθεί με την ιδέα της δημιουργίας οργανώσεων που χτίζουν τις βάσεις τους, βάσεις που λειτουργούν ως αντικείμενα που πρέπει να ακολουθούν την καθοδήγηση ή την πρωτοπορία, βρισκόμαστε μπροστά σε μια αλλαγή τόσο ισχυρή που δύσκολα μπορεί κανείς να κατανοήσει. Αυτές οι βάσεις, οι «μάζες», όπως συνεχίζουν να τις αποκαλούν κάποιοι, ήταν αδρανείς, δεν είχαν δική τους ζωή, περιορίζονταν στο να ακολουθούν τις εντολές εκείνων που τις καθοδηγούσαν, ενώ η ζωντανή ουσία της αντίστασης είναι οι λαοί που αγωνίζονται. Ίσως γι' αυτό ο υποδιοικητής Μάρκος θεωρούσε ότι η πιο σημαντική αλλαγή ήταν η αλλαγή στον τρόπο σκέψης: «Από την επαναστατική πρωτοπορία στο να διοικείς υπακούοντας. Από την κατάληψη της Εξουσίας από τα Πάνω στην οικοδόμηση της εξουσίας των από τα κάτω. Από την επαγγελματική πολιτική στην πολιτική της καθημερινής ζωής. Από τους ηγέτες στους ανθρώπους. Από την

έμφυλη περιθωριοποίηση στην άμεση συμμετοχή των γυναικών. Από την περιφρόνηση του άλλου στον εορτασμό της διαφορετικότητας»⁶

Αν και πολλοί δυσκολεύονται να το πιστέψουν, πολλές ομάδες και λαοί στη Λατινική Αμερική εφαρμόζεται ήδη αυτόν τον τρόπο σκέψης και δράσης, επειδή είναι ένας τρόπος που δεν γεννιέται από κάποια καθοδήγηση ή από κάποιους ηγέτες αλλά από κάτι πολύ βαθύτερο: την κοινή λογική των ανθρώπων, που γεννιέται από τις αντιλήψεις και την κουλτούρα των από τα κάτω. Το έβδομο σημείο πρέπει να μελετηθεί προσεκτικά: οι αυτονομίες ως μια νέα στρατηγική για να αλλάξεις τον κόσμο ή για να κάνεις μια επανάσταση, ή όποια άλλη διατύπωση προτιμά κάθε άτομο. Ενάντια στην ξεπερασμένη αντίληψη της κατάληψης της κρατικής εξουσίας, αναπτύσσονται αυτόνομες περιοχές που επεκτείνονται οριζόντια, όπως συνέβη με τη δημιουργία των νέων καρακόλ στην Τσιάπας, την οργάνωση της πολιτοφυλακής Cimarrona στην Cauca ή τις περισσότερες από 500 ανακτήσεις γης των Μαπούτσε στη νότια Χιλή. Αυτή η ανάπτυξη προς κάθε πλευρά είναι ασταμάτητη. Αργή μεν, αλλά στο πλαίσιο μιας συλλογικής λογικής την οποία δεν μπορούν πλέον να σταματήσουν, γιατί η συστημική και πολιτισμική κρίση μάς λέει ότι είτε θα αυτοκυβερνηθούμε ή θα χαθούμε.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΗ: Στάλθηκε από τον Ζιμπέκι για να διαβαστεί στην εκδήλωση που έγινε στην Θεσσαλονίκη από την τοπική πρωτοβουλία ενόψει του διεθνούς καλέσματος στις 12 Οκτώβρη από το εθνικό ιθαγενικό κογκρέσο και από το ιθαγενικό συμβούλιο διακυβέρνησης του Μεξικού

1 Ακτιβιστής και ανθρωπολόγος στο πανεπιστήμιο του Σάο Πάολο που έζησε μαζί με τους λαούς Γκουαρανί. Βλ. Keese, Lucas (2021). *A esquiwa do xondaro. Movimento e ação política guaraní mbya*. São Paulo: Elefante.

2 *La historia del principio y del fin*, Subcomandante Insurgente Marcos, Σεπτέμβριος 1999.

3 Alkmin, Fabio (2023). *Plantando palavras, colhendo autonomias: os protocolos de consulta na defesa dos territórios indígenas amazônicos*. *Élisée – Revista de Geografia da Universidade Estadual de Goiás*, Vol. 12, Nº 1.

4 Περουβιανός κοινωνιολόγος και ουμανιστής (1930-2018) που ανέπτυξε τις έννοιες της «αποικιοκρατίας της εξουσίας» και της «αποικιοκρατίας της γνώσης».

5 Όρος που χρησιμοποίησε το 1999 ο Subcomandante Marcos για να περιγράψει τη νεοφιλελεύθερη καπιταλιστική επίθεση που ακολούθησε το τέλος του «Τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου», όπως χαρακτήρισε ο Μάρκος τον λεγόμενο «Ψυχρό Πόλεμο».

6 *Entre la luz y la sombra*, 25 Μάη 2014 (Ο Subcomandante Marcos ανακοινώνει τον θάνατό του)